المركز الديمقراطي العربي
برلين - ألمانيا

المُحادثة الفارسيَّة للعَرب

اعداد :
د . مصطفى أحمد البكُور

2021

المركز الديمقراطي العربي
برلين - ألمانيا

المُحادثة الفارسيَّة للعَرب

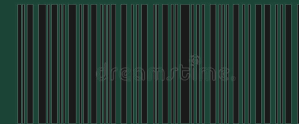
Democratic Arabic Center
Berlin - Germany

Farsi Conversation for Arabs

By:
Dr. Moustafa Ahmad Al Bakour

VR . 3383 – 6542 B

DEMOCRATIC ARABIC CENTER
Germany: Berlin 10315 Gensinger- Str: 112
http://democraticac.de
TEL: 0049-CODE
030-89005468/030-898999419/030-57348845
MOBILTELEFON: 00491742742787

الـــــنـــــــــاشـــــــــر:

المركز الديمقراطي العربي

للدراسات الاستراتيجية والسياسية والاقتصادية

ألمانيا / برلين

Democratic Arab Center

For Strategic, Political & Economic Studies

Berlin / Germany

المركز الديمقراطي العربي

للدراسات الاستراتيجية والسياسية والاقتصادية ألمانيا/برلين

Tel: 0049-code Germany

030-54884375

030-91499898

030-86450098

البريد الإلكتروني

book@democraticac.de

المركز الديمقراطي العربي
للدراسات الاستراتيجية، الاقتصادية والسياسية
Democratic Arabic Center
for Strategic, Political & Economic Studies

الكتاب : المُحادثة الفارسيَّة للعَرب

اعداد : د. مصطفى أحمد البكّور

رئيس المركز الديمقراطي العربي: أ. عمار شرعان

مدير النشر: د. أحمد بوهكو

رقم تسجيل الكتاب: VR . 3383 – 6542. B

الطبعة الأولى

تموز/ يوليو 2021 م

الدراسات الإستراتيجية والسياسية والإقتصادية

D.A.C

المركز الديمقراطي العربي

المُحادثة الفارسيَّة للعَرب

د. مصطفى أحمد البكُّور

دكتوراة في اللغة الفارسية وآدابها من جامعة طهران

Farsi Conversation for Arabs

Dr. Moustafa Ahmad Al Bakour

PhD in Farsi Language and Literature from Tehran University

مقدمة

ای نام تو بهترین سرآغاز   بی نام تو نامه کی کنم باز؟!

بسم الله الرحمن الرحيم، وأفضل الصلاة وأتمُّ التسليم على نبيِّنا محمَّد سيِّد المرسلين، وعلى آله وأصحابه أجمعين، وبعد...

فإنَّ كتاب "المحادثةُ الفارسيَّةُ للعرب" مجموعة من المتون الفارسية التي دوِّنت في الأصل للطلبة العرب في أقسام اللغة الفارسية وآدابها، ممَّن يودُّون امتلاك بعض المفاتيح الأساسية في المحادثة الفارسية، وإن كانت تصلح لسواهم من غير العرب.

تفترض هذه المتون أن الطالب قد اكتسب في الأصل المبادئ الأساسية للغة الفارسية؛ قواعدَ، وإملاءً، وفهمًا، وتعبيرًا واستيعابًا، وبات بحاجة إلى التحدُّث في المحافل العلميَّة ودروب الحياة اليومية. وتأتي هذه المتون تلبية لهذه الحاجة، فتضع الطالب في مواجهة أهل اللغة الفارسية، متوسِّلة بحكاية طالب وشقيقته يدرسان اللغة الفارسية في جامعة دمشق، ويقرِّران السفر إلى العاصمة الإيرانية طهران لسماع اللغة الفارسية من أهلها والتحدُّث معهم،

وهناك يقابلان فتاة إيرانية تصحبهما في جولة سياحية إلى أهم المواقع السياحية والعلمية والتجارية في طهران؛ وتتجوَّل معهما بين طبقات مختلفة من الشعب الإيراني، وتطلعهما على كثير من عاداتهم الاجتماعية طيلة أسبوع كامل. وتتواصل فصول الحكاية في دمشق بعد قدوم صديقتهما الإيرانية إلى سورية، فيصطحبانها إلى عدد من المواقع السياحية والثقافية في دمشق.

اعتمدت هذه المتون اللغة الفارسية الفصحى أداة للحوار، وهي لغة تكاد تكفي لبيان المقصود وإيصاله إلى مستويات الطبقات الاجتماعية الإيرانية كافة على اختلاف اللهجات.

وعلى الرغم من أن أبطال هذه المتون من الطلاب إلا أن طواف هؤلاء الأبطال في مواضع متنوعة وتعاملهم مع فئات اجتماعية مختلفة، جعلها تموج بكثير من المفردات والمصطلحات والتراكيب المتنوعة، بما يجعلها كافية للتعامل مع أغلب أطياف الشعب الإيراني وطبقاته الاجتماعيَّة.

وتسهيلًا لمهمَّة الطالب العربي فقد سعينا في معظم هذه المتون الفارسية إلى ترجمة أهم مفرداتها وتعابيرها الجديدة إلى العربية، لكننا ارتأينا في المتون

الأخيرة ضرورة التوقف عن هذه الترجمة، مُفترضين أن الطالب قد امتلك رصيدًا كافيًا من المفردات والعبارات وأساليب الحوار بما يغنينا عن التكرار والإطناب المملِ، وبدلًا من ذلك فقد عمدنا إلى عرض شروح للمفردات والتعابير الجديدة لكن باللغة الفارسية نفسها، الأمر الذي يؤدِّي في حال الإلمام به إلى مزيدٍ من الذخيرة اللغوية والتعابير الفارسية المفيدة في الحوار وسواه. ولعلَّ هذا الأسلوب الذي اتبعناه في هاتين المرحلتين يمكن أن يكون خطة عمل المدرِّس في أثناء تدريسه، فيبدأ تعليمه بلغتين، ومن ثم الاكتفاء بلغة واحدة في إبان توضيح هذه المتون ونقلها إلى طلابه.

إن عبارات هذه المتون أمثلة نموذجية مهمَّة وحيَّة في الحياة اليومية، ولعلَّ الإلمام بها وما تضمَّنته من أساليب تعبيريَّة شائعة على ألسنة الإيرانيين سيمكِّن طلاب الفارسية العرب وسواهم من الخوض في مجالات الحياة الإنسانية كافة في حال امتلاك رصيد لغويٍّ كافٍ، وسيؤدي على أقل تقدير إلى تهيئة مُترجِمٍ لغويٍّ قادر على النقل المباشر من الفارسية وإليها، والتعامل بسهولة مع المواطنين الإيرانيين والتحدُّث إليهم من دون عوائق.

وأخيرًا إن كان من كلمة شكر وعرفان فهي للمرحومة الدكتورة عصمت إسماعيلي، أستاذة اللغة الفارسية وآدابها في جامعتَي سمنان وحمص سابقًا، والتي كان لها دور مهمٌّ في إعداد هذه المتون الفارسية ومراجعتها، فغفر الله لها وأسكنها فسيح جنَّاته.

وإننا إذ ننشر هذا الكتاب فإنه يؤمل أن يكون جسرًا للتواصل الحضاري الراقي من دون موانع، والعلم الإنساني المفيد النافع، والله سبحانه من وراء القصد...

مصطفى أحمد البكّور

2021

Turkey- Hopa

(Artvin Çoruh Üniversitesi)

*****

گفتگوی 1

فِكْرِ سَفر

– محمد: (در دفتر اُستادان گروهِ زبان فارسی)[1] سَلاَم استاد!

– اُستادِ زبانِ فارسی: سلام آقا محمد گُل![2] حالت چِطور است؟

– محمد: ممنونم استاد، خوبم ، خدا را شكر! شما چطوريد؟

– استاد: من هَم بَد نيستم، خدا را شُكر![3]

– محمد: استاد! ممكن است چند دقيقه وقتِ شما را بگيرم؟[4]

– استاد: بَلِه، خواهش ميكنم ، بفرماييد![1]

---

(1) در دفتر اُستادان گروهِ زبان فارسی: في مكتب أساتذة قسم اللغة الفارسية.

(2) آقا محمد گُل: السيد محمَّد الورد (أسلوب مجاملة وإطراء).

(3) خدا را شكر: الحمد لله.

(4) استاد! ممكن است چند دقيقه وقتِ شما را بگيرم: أستاذ! هل أستطيع أن آخذ من وقتكم دقائق معدودة؟

- مريم: (محمد و مريم داخل دفتر مى شوند) سلام استاد!

- استاد: سلام مريم جان[2]، تو چطورى؟

- مريم: خُوبَم، خدا را شكر!

- استاد: خانِوَاده خوبند؟

- مريم: خدا را شكر، خوبند، سلام مى رسانند![3]

- محمد: مادرَم هميشه حال شما را مى پُرسند[4].

- استاد: متشكرم. سلام مرا هم[5] به ايشان بِرُسانيد(6).

- مريم: چَشْمْ(7) استاد!

- استاد: خوب، نگفتيد چه كار داريد؟[8]

---

(5) بَلِه، خواهش ميكنم، بفرماييد: نعم، المعذرة، تفضَّل!

(6) مريم جان: مريم يا روحي! (أسلوب مجاملة وإطراء).

(1) سلام مى رسانند: يسلِّمون.

(2) مادرَم هميشه حال شما را مى پُرسند: أمي تسأل عنك دائماً.

(3) هَمْ: أيضاً.

(4) سلام مَرا هم به ايشان بِرُسانيد: سلِّم لي عليها أيضاً.

(5) چَشْم: حاضر/ على عيني.

(6) خوب، نگفتيد چه كار داريد: حسناً، لم تقل (لم تخبرني) ماذا تعمل؟

– محمد: استاد! راستش[1] ما تصميم گرفتيم به ايران مسافرت كنيم.

– مريم: تعطيلات بعد از آخرين امتحانمان يعنى پس فردا شروع مى شود.

– استاد: خيلى فكر خوبى است. بسيار خوشحالم از اين خبر.

– مريم: استاد! مى خواهيم بدانيم توصيه ى شما چيست؟

– محمد: اصلاً به نظر شما كار درستى ميكنيم؟[2]

استاد: بله، كارِ درستى مى كنيد! شما دانشجويان باهوش و خوب كلاسِ من هستيد.

– مريم: استاد! خيلى از لطفِ شما ممنونيم.

– استاد: مطمئنم در ايران براى صحبت كردن و ارتباط برقرار كردن[3] هيچ مشكلى نخواهيد داشت.

– محمد: استاد، لطفاً كمى ما را راهنمايى كنيد![1].

---

(7) راستش: في الحقيقة، في الواقع.

(1) اصلاً به نظر شما كار درستى ميكنيم: هل تعتقدون أصلاً أننا ننجز عملًا صحيحًا؟

(2) ارتباط برقرار كردن: التواصل.

– مريم: بله استاد، لطفاً!

استاد: چه روزی میخواهید بروید؟

– محمد: روزِ جمعه اگر خدا بخواهد.[2]

استاد: پس[3]، فردا به دفترم بیائید، یک چیزهایی برایتان می آورم.

– مریم: مِثلِ چی؟ [4]

– استاد: خوب، عجله نکن! بیائید برای شما راهنمایی سیاحتی[5] ونقشه ی تهران[6]، و نشانی[7] یک هتلِ خوب را خواهم آورد.

– محمد: استاد خیلی ممنونیم! حتماً فردا صبح به دفترِ شما خواهیم آمد.

– استاد: منتظرم، به امیدِ دیدار[1].

---

(3) استاد، لطفاً کمی ما را راهنمایی کنید: من فضلك يا أستاذ، أرشدنا قليلاً!

(1) اگر خدا بخواهد: إن شاء الله.

(2) پس: إذاً.

(3) مِثلِ چی: مثل ماذا؟

(4) راهنمایی سیاحتی: دليل سياحي.

(5) نقشه ی تهران: خارطة طهران.

(7) نشانی: عنوان.

– مريم: استاد خدا نگهدار ! [2]

– محمد: خدا حافظ[3] استاد !

– استاد: خدا يارتان! [4]

*****

(1) به اميد ديدار: على أمل اللقاء!

(2) خدا نگهدار : في أمان الله/ حفظكم الله!

(3) خدا حافظ: وداعاً.

(4) خدا يارتان: أعانكم الله!

گفتگوی 2

فرودگاهِ[1] تِهران

(صدای بلندگوی(2) فرودگاه: هم اکنون پرواز(3) شماره 356 " هُمَا " از دمشق به زمین نشست)(4).

(صدای بلندگو داخل هوَاپیما[5]: خانم‌ها وآقایان! لطفا در صندلی های خود بمانید تا درهای هواپیما به طور کامل بازشود!)(1)

---

(1) فُرُودگاه: مطار.

(2) بُلَندگو: مكبِّر الصوت.

(3) پرواز : رحلة طيران.

(4) به زمين نشست: حطَّت على الأرض.

(5) هواپيما: طيَّارة.

– محمد: مريم همه‌ی وسایلت را برداشتی؟[2] چیزی ذاری(نگذاری)![3]

– مریم: بله برداشتم ، نگران نباش[4].

– محمد: برای یاد آوری گفتم[5] ، حالا چرا ناراحت شدی؟

– مریم: نه، ناراحت نشدم، اَمَّا فقط کمی خسته ام[6].

– محمد: اگر خدا بخواد[7] (بخواهد) تا یک ساعت دیگر[8] به هتل می رسیم، ومی توانی استراحت کنی.

– مریم: امیدوارم![9]

---

(1) خانم ها وآقایان! لطفا در صندلی های خود بمانید تا درهای هواپیما به طور کامل باز شود: أيتها السيدات, أيها السادة! الرجاء البقاء في مقاعدكم حتى تُفتح أبواب الطائرة بشكل تام.

(7) همه ی وسایلت را برداشتی؟ هل أحضرتِ يا مريم وسائلك كلّها؟

(8) چیزی نذاری(نگذاری): لا تَدَعي (تتركي / تنسي) شيئاً!

(4) نگرانْ نباشْ: لا تقلق/ ي.

(5) برای یاد آوری گفتم: قلتُ من أجل التذكير.

(6) اَمَّا فقط کمی خسته ام: لكني مرهقة قليلًا فقط.

(7) اگر خدا بخواد: إن شاء الله.

(8) تا یک ساعت دیگر: حتى ساعة أخرى.

(9) امیدوارم: آمل ذلك.

– محمد: برويم[1]! دَرها باز شد.

– مريم(به مِهمَاندار)[2]: خسته نباشيد[3] خانم!

– مهماندار : متشكرم. خوش بگذره[4] (بگذرد).

*****

– محمد: بيا مريم! بَخشِ تحويلِ چِمَدَانها اينجاست[5].

– مريم: خودت برو بياور، من همينجا روى اين صندلى مى نشينم.

– محمد: مريم جان يک لحظه بيا!

– مريم: چى شده (است)[6]؟

– محمد: چيزى نيست، پيشِ وَسايل بمان تا من بروم، چَرخِ دستى بياورم[1].

---

(1) برويم: فلنذهبْ.

(6) مِهمَاندار : المُضيف.

(7) خسته نباشيد: يعطيكم العافية!

(4) خوش بگذره: أتمنَّى لك السعادة.

(5) بيا مريم! بَخشِ تحويلِ چِمَدَانها اينجاست: هيا يا مريم! هنا قسم استلام الحقائب.

(6) چى شده: ماذا حدث؟

– مريم: چرخِ دستى لازم نيست. چَمدان را تو بردار، و من هَمْ اين ساكِ دستى [(2)] را بر مى دارم.

– محمد: چرا خودت را اذيت مى كنى[(3)]؟! الآن برمى گردم.

*****

– مريم: ببين محمد جان! ايستگاهِ تاكسى آنجاست[(4)].

– محمد: بذار(اجازه بده) وسايل را از روى چرخِ دستى بردارم[(5)].

– مريم: نه، بهتر است با همان چرخِ دستى تا نزديک ايستگاه تاكسى برويم.

– محمد: اى تنبل[6]!

---

(1) چيزى نيست، پيشِ وَسايل بمان تا من بروم، چَرخِ دستى بياورم: لا شيء، ابقي عند الأغراض كي أحضر عربة.

(2) ساكِ دستى: حقيبةُ يدٍ.

(5) چرا خودت را اذيت مى كنى: لِمَ تؤذين (تزعجين) نفسَكِ؟

(5) ايستگاهِ تاكسى آنجاست: محطة التكسي هناك.

(5) بذار(اجازه بده) وسايل را از روى چرخِ دستى بردارم: دعيني (اسمحي لي) كي أحمل الأغراض من العربة.

([6]) اى تنبل: أيها الكسول!

- مريم: نه، تنبلی نیست، ببین همه همین کار را می کنند[1].

- محمد: باشه[2] (باشد) حق با توست[3].

- مريم: (رو به مسؤولِ دفترِ تاکسی رانی[4] فرودگاه) آقا! ما یک تاکسی می خواستیم.

- مسؤولِ دفتر: کجا می رید(می روید)؟

- مريم: آهای محمد! بیا و نشانی را به این آقا بگو.

- محمد: ما می خواهیم به هتل آزادی برویم.

مسؤول دفتر: لطفاً بفرمایید اون (آن) تاکسی دومی را سَوار شوید[5].

- محمد: متشکریم آقا.

- مريم: این همان هتلی است که استاد گفته بود، محمد؟

---

(1) نه، تنبلی نیست، ببین همه همین کار را می کنند: لا، ليس كسلاً، لاحظ أن الجميع يؤدِّي هذا العمل.

(2) باشه: لا بأس!

(3) حق با توست: الحق معك!

(4) – دفتر تاکسی رانی: مكتب التكسي.

(5) سَوار شوید: اركبوا.

– محمد: آره خودشه (بله خودش است) همون هتله[1] (همان هتل است).

– مريم: محمد جان! چرخِ دستی وسایل را بیاور.

– محمد: چشم مريم خانم !

*****

– راننده: از این طرف لطفاً.

– محمد: ممکن است کمک کنید وسایل را در صندوق عقب بگذاریم[2]؟

– راننده: بله، با کمال میل[3].

– مريم: محمد این کیف و کوله ی مرا[4] هم بگیر.

– محمد: بهتر است آنها را پیش خودت نگهداری[1].

(2) آره خودشه (بله خودش است) همون هتله: أجل، إنه ذلك الفندق نفسه.

(2) ممکن است کمک کنید وسایل را در صندوق عقب بگذاریم: هل لكَ أن تساعدنا كي نضع أغراضنا في الصندوق الخلفي؟

(3) بله، با کمال میل: أجل، بكل سرور.

(4) کوله: حقيبة الظهر.

– راننده: خوب، برويم! (2)

– محمد: بله، خواهش مى كنم راه بيفتيد(3)!

– راننده: گفتيد كجا مى رويد؟

– مريم (با خوشحالى): هتل آزادى.

*****

– مريم: محمد چه شهر بزرگى!(4)

– محمد: آره، وچه اتوبان زيبايى!(5)

– راننده: شما ايرانى نيستيد؟ نه؟ (6)

– محمد: درسته، ما سورى هستيم.

– راننده: بَهْ بَهْ (1)! خوش آمديد2!

---

(1) بهتر است آنها را پيش خودت نگهدارى: من الأفضل أن تحفظها لديك.

(2) خوب، برويم: حسناً، فلنذهب!

(3) بله، خواهش مى كنم راه بيفتيد: أجل، رجاءً تحرَّك (انطلق)!

(4) چه شهر بزرگى: يا لها من مدينة كبيرة!

(4) آره، وچه اتوبان زيبايى: أجل ، ويالـه من اوتستراد جميل!

(5) شما ايرانى نيستيد؟ نه؟ أنتم لستم إيرانيين، أليس كذلك؟

– محمد: متشكريم.

– راننده: مردمِ ایران، مردمِ سوریه را خیلی دوست دارند.

– مریم: ما هَم[3] ایران و مردمِ ایران را دوست داریم.

– راننده: وَلی چه خوب فارسی صحبت می کنید! [4]

– محمد: چون ما دانشجوی زبانِ فارسی هستیم.

– راننده: در ایران؟

– مریم: نه در سوریه.

– راننده: چه جالب![5] موفق باشید[6] انشالله !

– محمد: ممنونیم.

*****

(1) به به: ما أحسن هذا ! (صيغة تعجُّب).

(7) خوش آمدید: أهلاً وسهلاً!

(3) ما هَم: نحن أيضاً.

(4) وَلی چه خوب فارسی صحبت می کنید: لكن ما أجملَ تحدثُّكم بالفارسية!

(3) چه جالب: كم هو طريف/ جذَّاب!

(4) موفق باشید: وفَّقكم الله!

- راننده: خوب رسيديم[1]. اين هم جلوى هتلِ آزادى تهران.

- محمد: كرايه تان چقدر شد؟ (2)

- راننده: قابلِ شما را ندارد(3) ، 3500 تومان.

- محمد: خواهش مى كنم، بفرماييد.

- راننده: اين هم باقى پول شما.

- مريم: ممكن است كمک كنيد وسايل را پياده كنيم(4).

- راننده: بله ، با كمالِ ميل(5).

- محمد: خدا حافظ و متشكريم!

- راننده: سفرِ خوبى داشته باشيد(6)! خدا حافظ!

- مريم: خدا نگهدار!

---

(1) خوب رسيديم: أجل لقد وصلنا.

(2) كرايه تان چقدر شد: كم أصبحت أجرتكم؟

(3) قابلِ شما را ندارد: لا شيء يستحق الذكر.

(4) ممكن است كمک كنيد وسايل را پياده كنيم: هل لكَ أن تساعدنا كي نُنزِل أغراضَنا؟

(5) بله، با كمالِ ميل: أجل، بكل سرور.

(3) سفرِ خوبى داشته باشيد: أتمنى لكم سفراً جيداً.

*****

با توجه به متنِ قبل، به پرسش های زیر پاسخ دهید[1]:

1 . مريم و محمد اهل كدام كشور هستند؟

(4) با توجه به متنِ قبل، به پرسش های زیر پاسخ دهید: مع الأخذ بالعلم النص السابق، أجب عن الأسئلة الآتية.

2 . چرا مریم و محمد به ایران سفر کردند؟

3 . آیا تا به حال با هواپیما مسافرت کردید؟

4 . مریم ومحمد در کدام هتل اقامت کردند؟

5 . چه کسی نام هتل آزادی را به ایشان گفته بود؟

6 . راننده ی تاکسی کرایه چقدر از مریم و محمد گرفت؟

*****

گفتگوی 3

در هُـتل

- محمد: سلام آقا!

- مسؤول هتل: سلام جانم، بفرمایید!

- محمد: ما یک اتاق می خواستیم.

- مسؤول: چه جور اتاقی؟[1]

- محمد: یک اتاق دو تخته(2).

- مریم: با حمَّام ؟!

- مسؤول هتل: (با خنده)(3) همه ی اتاق های هتل حمَّام دارند.

- مریم: چه خوب(4) !

- مسؤول: خوب، پس یک اتاق دو تخته می خواهید؟

---

(1) چه جور اتاقی: ما نوع الغرفة؟

(2) یک اتاق دو تخته: غرفةٌ بسريرين.

(3) (با خنده): بابتسامة.

(4) چه خوب: ما أجمَله!

– محمد: بله، لطفًا!

– مسؤول: اتفاقًا یک اتاق پیش پای شما[1](قبل از آمدن شما) خـالی شد.

– مریم: منظره خوبی دارد؟[2]

– مسؤول: بلـه طبقه ی هشتم است، و مـی توانید تمامِ تهران را از آنجا تماشا کنید.

– مریم: عالیه! مگر نه محمد[3]؟

– محمد: آره خیلی خوبه (خوب است).

– مسؤول: بله، حتما لذت خواهید برد.

– محمد: ببخشید! نرخش چقدره[4] (قیمت هر شب آن چند است)؟

– مسؤول: اتـاق هـای دو نفره ی مـا بـا دو تخت مجزّا[1] شبی یـازده هزار تومان است، والبته قابل شما را ندارد.

---

(1) پیش پای شما: قبل قدومكم.

(2) منظره خوبی دارد؟ هل لها إطلالة جيِّدة؟

(3) عاليه! مگر نه محمد : رائع ! أليس كذلك يا محمد؟

(4) ببخشيد! نَرخش چقدره: المعذرة ، كم تعرفتها (تعرفة كل ليلة)؟

– محمد: متشكريم.

– مسؤول: لطفا مدارک شناسایی تان[2] را لطف کنید(بدهید)!

– محمد: مریم جان گذرنامه ها [3]را بده.

– مریم: پیش من نیست[4].

– محمد: چرا! پیش تو است، در هواپیما به تو دادم.

– مریم: نه! کِی(چه وقت) به من دادی؟

– محمد (باضطراب): قبل از اینکه پیاده شویم گذاشتی در کیف کوچکت، خوب نگاه کن[5]!

– مریم (با خنده): بابا نترس! اینجاست. شوخی کردم[1].

---

(5) اتاق های دو نفره ی ما با دو تخت مجزّا: غرفنا الزوجية ذات السريرين المنفصلين.

(1) مدارک شناسایی: شهادات التعريف بالشخصية (كالهوية الشخصية أو جواز السفر ...).

(2) گُذرنامه: جواز السفر.

(3) پیش من نیست: ليست لديَّ.

(4) قبل از اینکه پیاده شویم گذاشتی در کیف کوچکت، خوب نگاه کن: قبل أن نترجَّل، وضعتها في حقيبتك الصغيرة.

– محمد (با عصبانيت): الآن وقت شوخى است؟! [2]

*****

مسؤول: (با خنده، در حالى كه گذرنامه ها را نگاه مى كند) عجب! ايرانى نيستيد[3]؟

– محمد: ما سورى هستيم.

– مسؤول: خيلى خوب فارسى صحبت مى كنيد. مخصوصاً خانم خيلى مسلّط[4] است.

– مريم: ممنونم آقا، شما لطف داريد!

– محمد: ما با هم قرار گذاشتيم كه در ايران با هم عربى حرف نزنيم[1].

---

(5) مريم (با خنده) بابا نترس! اينجاست. شوخى كردم: مريم (ضاحكة) لا تخف يا أخي! إنها هنا، لقد مزحت.

(6) محمد (با عصبانيت) الان وقت شوخى است: محمد (بعصبيَّة): هل الآن وقت المزاح؟!

(1) (با خنده) در حالى كه گذرنامه ها را نگاه مى كند: (ضاحكاً) بينما كان ينظر في جوازات السفر.

(2) مخصوصاً خانم خيلى مسلّط: ولا سيما السيِّدات متمكِّنة كثيراً.

- مسؤول: چه فکر خوبی![2]

- مریم: اینطوری کسی نمی فهمد ما سوری هستیم.

- مسؤول: نگران نباشید! ایرانی ها مردمِ سوریه را خیلی دوست دارند.

- مریم: ما این را می دانیم، استاد زبانِ فارسی ما این را به ما گفته بود.

- محمد: ما هم ایران و ایرانیان را دوست داریم.

- مسؤول: خیلی ممنون، خوب، حالا این فرم ها را پر کنید[3].

- محمد: مشخّصات شناسنامه ای[4] است؟

- مسؤول: بله همینطوره. چند روز در ایران می مانید؟

---

(1) ما با هم قرار گذاشتیم که در ایران با هم عربی حرف نزنیم: (لقد اتفقنا معاً على ألّا نتحدث معاً باللغة العربية في إيران).

(2) چه فکر خوبی: يا لها من فكرة جيدة!

(1) خیلی ممنون، خوب، حالا این فرم ها را پُر کنید: شكراً جزيلاً، حسنًا, الآن املؤوا هذه الاستمارة.

(2) مشخّصات شناسنامه ای: مفردات التعريف بالشخصية.

- محمد: يک هفته مى مانيم.

- مسؤول: انشا الله خوش بگذرد![1]

- محمد: متشكرم.

- مريم: مى توانيم يک چايى بخوريم؟

- محمد: بيا اول برويم اتاق، وسايلمان را جابجا كنيم[2]، بعداً چاى مى خوريم.

- مسؤول: بله! شما بفرماييد بالا (اتاقتان). من مى گويم يک قورى[3] چاى برايتان بياورند.

- مريم: خيلى متشكرم.

- محمد: مَنْ هَم سپاسگزارم[4].

- مسؤول: خواهش ميكنم.

*****

---

(3) انشا الله خوش بگذرد: أرجو لكم أوقاتًا سعيدة.

(4) وسايلمان را جابجا كنيم: ننقل أغراضنا.

(1) قورى: إبريق.

(2) مَنْ هَم سپاسگزارم: أنا أيضًا أشكركم.

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1- محمد و مریم اتاق چند تخته می خواستند؟

2 . محمد مریم چند روز در هتل می مانند؟

3 . گذرنامه ها پیش چه کسی بود؟

4 . محمد در کجا گذرنامه ها را به مریم داده بود؟

5 . قیمت یک اتاق دو تخته در هتل چقدر بود؟

6 . چرا مریم و محمد می خواستند در ایران فارسی صحبت کنند.

7 . اتاق مریم و محمد در طبقه چندم هتل بود؟

*****

گفتگوی 4

دَر مُوزِه

- محمد: خوب رسیدیم، این هم موزه ی ایران باستان[1].

- مریم: ولی راه زیادی بود[2].

- محمد: در عوض کُلّی چیزهای خوب دیدیم[3].

- مریم: موافقم. دستفروش ها واقعًا جالب بودند.

- محمد: بیا! باید از این غرفه بلیط تهیه کنیم (بخریم).

- مریم: بپرس! ببین (بدان) چنده![4]

- محمد: لازم نیست بپرسم. اینجا نوشته است فقط 800 تومان.

- مریم: چه ارزان![5]

- محمد: بله ارزان است.

---

(1) موزه ی ایران باستان: متحف إيران القديم.

(2) ولی راه زیادی بود: لكن كان الطريقُ طويلًا.

(3) در عوض کُلّی چیزهای خوب دیدیم: في المقابل رأينا الكثير من الأشياء الجيدة.

(4) بپرس! ببین (بدان) چنده: اسأل وانظر إليها كم قيمتها؟

(5) چه ارزان: ما أرخصها!

- مريم: راهِ ورود از این طرف است.

- محمد: الآن می آیم.

*****

(در سالنِ موزه)

- مریم: وای! چه مجسّمه ی بزرگی! [1]

- محمد: فکر می کنم مجسّمه ی داریوش پادشاهِ هخامنشی است.

- راهنمای موزه[2]: بله همینطوره[3] (است).

- مریم: چه خوب که سالم مانده است[4]!

- راهنما: بله، این مجسمه در کاوش های[5] باستان شناسی[1] استانِ فارس به دست آمده است، و خوشبختانه قسمتِ اصلی مجسمه سالم مانده است.

---

(1) وای! چه مجسّمه ی بزرگی: يا إلهي، يا له من تمثال كبير!

(2) راهنمای موزه: مُرشِد المتحف.

(3) بله همینطوره: أجل، إنها كذلك.

(4) چه خوب که سالم مانده است: كم هو جيّدِ أن بقي سالماً!

(5) کاوِش: التنقيب (عن الآثار).

– محمد: اين مجسمه متعلّق به چه دوره اى است؟

– راهنما: تقريباً مال 2000 سال پيش است.

– محمد: عجب موزه! واقعاً جاى ارزشمندى[2] است.

– مريم: موزه ها كتابهاى گوياى تاريخ هستند[3].

– راهنما: آفرين! واقعاً همينطور است[4].

– مريم: من دوست دارم بخش سِكّه هاى قديمى را هم ببينم[5].

– محمد: فكر خوبيه، من هم مى خواهم اول بخش ظروف سفالى[6] را ببينم، وبعد بخش سكه ها را تماشا كنم.

– راهنما: شما فرصت كافى داريد از همه ى موزه بازديد كنيد[1].

(1) باستان شناسى: علم التاريخ.

(2) جاى ارزشمندى: مكان قيّم.

(3) موزه ها كتابهاى گوياى تاريخ هستند: المتاحف هي كتب التاريخ الناطقة.

(4) آفرين! واقعاً همينطور است: أحسنت! إنها فعلاً كذلك.

(5) من دوست دارم بخش سِكّه هاى قديمى را هم ببينم: أحب أيضاً أن أرى قسم النقود القديمة.

(6) بخش ظروف سفالى: قسم الأواني الخزفية (الفخَّارية).

– مريم: موزه چه ساعتی تعطیل می شود؟

– راهنما: ساعت 3 بعد از ظهر.

– محمد: پس ما 4 ساعت فرصت داریم.

– راهنما: دقیقاً. بخش سکه طبقه ی دوم است، اما بخش سفالها سالن شماره ی 4 هَمْکَف(2) است.

– محمد: خیلی متشکریم.

– راهنما: خواهش می کنم. اگر سؤالی داشته باشید من در خِدمَتم(3).

*****

– محمد: مریم! این کاسه(4) را ببین چقدر زیباست!

– مریم: این لیوانِ خاکستری(5) را ببین ، مال 4000 سال پیش است.

---

(1) شما فرصت کافی دارید از همه ی موزه بازدید کنید: لديكم الفرصة الكافية لمشاهدة المتحف كلِّه.

(2) هَمْکَف: الأرضي.

(3) اگر سؤالی داشته باشید من در خِدمَتم: إن كان لديكم سؤال فأنا في الخدمة.

(4) کاسه: الصحن الصغير.

(5) لیوَانِ خاکستری: الكأس الفخَّاري.

- محمد: کاش می شد آن را لمس کنم[1].

- مریم: بسیار صاف[2] به نظر می رسد.

- محمد:مریم این چِرَاغدَان [3] را نگاه کن!

- مریم: از کجا فهمیدی چراغدان است؟

- محمد: خوب زیرش نوشته است.

- مریم: این بُشقابِ بزرگ دوره ی مغول را نگاه کن! [4]

- محمد: بشقاب نیست ، سینی است. احتمالاً برای گذاشتنِ میوه استفاده می کردند[5].

- مریم: خیلی جالب است، وَلی متأسفانه فرصت کم است، بیا برویم سکه ها را هم ببینیم.

---

(1) کاش می شد آن را لمس کنم: ليتني أستطيع لمسها.

(6) صاف: ناعم، مصقول.

(3) چِرَاغدَان: قاعدة المصباح.

(4) این بُشقابِ بزرگ دوره ی مغول را نگاه کن: تأمَّل هذا الصحن الكبير من العصر المغولي.

(5) بشقاب نیست ، سینی است. احتمالاً برای گذاشتنِ میوه استفاده می کردند: ليس صحناً إنما صينيَّة، ربما كانوا يستفيدون منه في وضع الفواكه.

– محمد: هيچ نفهميديم وقت چطور گذشت![1]

*****

– مريم: اين سِكّه نقره اى مال شاه اسماعيل صفوى است [2].

– محمد: بله، از خط آن معلوم است كه مال دوره ى اسلامى است.

– مريم: محمد! محمد! بيا اين سكه ى طلا را ببين [3]!

– محمد: يوَاش مريم. همه دارند ما را نگاه مى كنند [4].

– مريم: آخه خيلى زيباست![5].

– محمد: تو هم اين سكه ى برنجى عهد سلجوقيان را تماشا كن.

– مريم: چه طرح خوبى دارد![6]

---

(1) هيچ نفهميديم وقت چطور گذشت: لم نشعر أبداً كيف مرَّ الوقت!

(2) اين سِكّه نقره اى مال شاه اسماعيل صفوى است: هذه النقود الفضِّيَّة تعود إلى الشاه إسماعيل الصفوي.

(3) محمد! محمد! بيا اين سكه ى طلا را ببين: يا محمد! يا محمد! تعال شاهد هذه النقود الذهبية!

(4) يوَاش مريم. همه دارند ما را نگاه مى كنند: تمهلي يا مريم، الجميع ينظر إلينا.

(5) آخه خيلى زيباست: أخي إنها جميلة جداً!

(6) چه طرح خوبى دار: يا لتصميمها الجيد!

– محمد: اين سكه ى دوره ى مأمون عباسى در خراسان است.

– مريم: و اين يكى را ببين مال تيمور است، يعنى قرن هشتم – نهم هجرى.

– محمد: (با خنده) اين هم سكه ى 50 تومانى جمهورى اسلامى ايران.

– مريم: منظورت اين است كه بايد برويم.

– محمد: آفرين بر دختر باهوش! [1] ساعت بازديد تمام شد و بايد برويم.

– مريم: من كه از ديدن اينها سير نمى شوم [2]، ولى مى آيم.

– محمد: قول مى دهم اگر فرصت كرديم يک بار ديگر بياييم اينجا[3].

– مريم: من كه فكر نمى كردم تهران خيلى جاهاى ديدنى دارد [1].

---

(1) آفرين بر دختر باهوش: أحسنتِ أيتها الفتاة الذكية!

(2) من كه از ديدن اينها سير نمى شوم: إنني لا أَمَلُّ من مشاهدتها.

(3) قول مى دهم اگر فرصت كرديم يک بار ديگر بياييم اينجا: أعِدُك أن نعود ثانية إلى هنا إن سنحت لنا الفرصة.

– محمد: راست ميگويى. بايد خيلى چيزها را ببينيم [2].

– مريم: بازارِ بزرگِ تهرانِ ، موزهِ ى هنرهاى معاصر و موزهِ ى فرش ايران [3].

– محمد: پاركِ جمشيديه ، پاركِ اِرَمْ ، و پاركِ ملت.

– مريم: و خيلى جاهاى ديگر.

– محمد: اميدوارم بتوانيم همه را ببينيم [4].

– مريم: من هم همينطورم.

– محمد: پس برويم!

– مريم: برويم.

*****

---

(1) من كه فكر نمى كردم تهران خيلى جاهاى ديدنى دارد: لم أكن أتصوَّر أن طهران تحوي كثيراً من الأماكن الجذَّابة.

(2) راست ميگويى. بايد خيلى چيزها را ببينيم: حقاً تقول؟ يجب أن نرى كثيراً من الأشياء.

(3) بازارِ بزرگِ تهرانِ، موزهِ ى هنرهاى معاصر وموزه ى فرش ايران: سوق طهران الكبير، ومتحف الفنون المعاصرة، ومتحف السجاد الإيراني.

(4) اميدوارم بتوانيم همه را ببينيم: آمل أن نستطيع رؤية الجميع.

گفتگوی 5

میدان آزادی (1)

– محمد: زود باش مریم! امروز راه زیادی باید برویم [1].

– مریم: مگر امروز قرار است کجا برویم؟ [2]

– محمد: این یک راز است[3].

– مریم: اذیت نکن می دانی که من راز دوست ندارم[4].

– محمد: کمی صبر کن ، می فهمی![5]

– مریم: باشه، حالا که تو می خواهی صبر می کنم. امیدوارم مرا جای خوبی ببری[1].

---

(1) زود باش مریم! امروز راه زیادی باید برویم: أسرعي يا مريم، علينا اليوم أن نقطع مسافة طويلة.

(2) مگر امروز قرار است کجا برویم: إلى أين يُفترض أن نذهب اليوم؟

(3) این یک راز است: هذا سِرٌّ.

(4) اذیت نکن می دانی که من راز دوست ندارم: لاتزعجني، أنت تعلم أني لا أحب الأسرار.

(5) کمی صبر کن، می فهمی: اصبري قليلاً، ستفهمين.

- محمد: مگر تا حالا غير از اين بوده است؟[2]

- مريم: نه، منظورم اين نبود[3].

- محمد: خوب پس بيا برويم.

- مريم: من حاضرم، برويم.

*****

- محمد: مريم بيا برويم ايستگاهِ اتوبوس كمى بايد منتظر باشيم.

- مريم: چرا ايستگاهِ اتوبوس؟

- محمد: خوب اتوبوس در اين مسير از تاكسى بهتر است. چون خطِّ ويژه[4] دارد و سريع تر مى رود.

- مريم: تو اينها را از كجا فهميدى.

---

(1) باشه، حالا كه تو مى خواهى صبر مى كنم. اميدوارم مرا جاى خوبى ببرى: لا بأس، الآن أنت تريد أن أصبرَ، آمل أن تأخذني إلى مكان جيد.

(2) مگر تا حالا غير از اين بوده است: وهل وجدتِ حتى الآن غير ذلك؟

(3) نه، منظورم اين نبود: لا، لم يكن هذا قصدي.

(3) ويژه: خاص.

- محمد: ديشب كه تو خواب بودى، من رفتم سالنِ هتل و با مسؤولِ شب هتل گپ زدم [1].

- مريم: خوب معلوم مى شود دوستانى پيدا كردى.

- محمد: آره، واقعاً مردمِ ايران مهربان و دوست داشتنى هستند.

- مريم: در اين موضوع من با تو كاملًا موافقم.

- محمد: چه عجب!

- محمد: خوب اين هم اتوبوس.

- مريم: ما كه بليط نداريم.

- محمد: چرا داريم! همان دوست ايرانى چندتا بليط [2] به من داد.

- مريم: چه خوب!

- محمد: تو برو از دَرِ وسط سوار شو، من بليط ها را به راننده مى دهم.

- مريم: چه اتوبوس بزرگى! سه تا دَر دارد [1].

---

(1) گپ زدم: تحدَّثت.

(2) چندتا بليط: عدد من البطاقات (البيليتات).

– محمد: برای شهر بزرگی مثل تهران این اتوبوس ها لازم است.

– مریم: ولی چقدر شلوغ است[2].

– محمد: ببین گله نکن دیگه![3] نمی خواهیم که با این اتوبوس به سوریه برویم. ده دقیقه دیگر پیاده می شویم[4].

– مریم: نه، گله نمی کنم. اتفاقاً تجربه ی جالبی است، و از آن لذت می برم[5].

– محمد: مریم سَمتِ راستت مجموعه آپارتمانی را ببین چقدر بلند است[6].

– مریم: محمد اون برجی که سمتِ چَپ است چیه (چی است)؟

---

(1) چه اتوبوس بزرگی! سه تا دَر دارد: يا لهذه الحافلة الكبيرة، لها ثلاثة أبواب!

(2) چقدر شلوغ است: كم هو مزدحم!

(3) ببین گله نکن دیگه: تأمَّلي، كفاكِ شكوى.

(4) ده دقیقه دیگر پیاده می شویم: بعد عشر دقائق أخرى نترجَّل.

(5) نه، گله نمی کنم. اتفاقاً تجربه ی جالبی است، و از آن لذت می برم: لا، إنني لا أشكو، والحق أنها تجربة لطيفة، وأستمتع بها.

(6) مریم سَمتِ راستت مجموعه آپارتمانی را ببین چقدر بلند است: يا مريم انظري إلى يمينكِ فثمة مجموعة شقق، تأمَّلي كم هي مرتفعة!

- محمد: من هم نمى دانم.

- مريم: بزار(بگذار) از اين خانم بپرسم.

- محمد: بپرس.

- مريم: ببخشيد خانم اون برج چيه.

- خانم مسافر: خواهش ميكنم شما "شهرستانى"[1] هستيد.

- مريم (با خنده): تقريباً. نه، ما سورى هستيم.

- خانم مسافر: چه جالب! خوش آمديد! آنجا برجِ ميلادِ تهران است، بلندترين بنا در ايران است، و يک جاى تفريحى و ادارى است.

- محمد: چه جالب! شخصى است؟ [2]

- مسافر: نه يک برج مخابراتى است، و در كنارش استفاده ى تجارى و تفريحى هم دارد.

- مريم: واقعاً بلند است.

- مسافر: الآن كجا مى رويد؟

(1) شهرستانى: مواطن إيراني من محافظة أخرى (غير طهران).

(2) شخصى: خصوصي.

– مريم: وَالله من نميدانم، برادرم ميداند.

– محمد (با خنده): مى رويم ميدان آزادى.

– مريم: اى بَدْ جِنس! چرا زودتر نگفتى [1]؟

– محمد: خوب اينطورى بهتر شد[2].

– مسافر: فكر خوبى است. آنجا هم بزرگ ترين ميدان تهران است، و برج بلندى هم دارد.

– مريم: چه استفاده اى دارد.

– مسافر: ميدان آزادى سينما، موزه و سالن اجتماعات دارد. خوشبختانه من هم همانجا پياده مى شوم[3].

– محمد: خيلى خوب شد، هر وقت شما پياده شديد ما هم پياده مى شويم[4].

---

(1) اى بَدْ جِنس! چرا زودتر نگفتى: أيها اللعين! لمَ لم تقل أسرِع؟

(2) خوب اينطورى بهتر شد: حسناً، هكذا أصبح أفضل.

(3) خوشبختانه من هم همانجا پياده مى شوم: لحسن الحظِّ أنا أيضاً سأنزل هناك.

(4) خيلى خوب شد، هر وقت شما پياده شديد ما هم پياده مى شويم: أصبح جيّدًا جدًّا، حين تنزلون سوف نترجَّل نحن أيضاً.

*****

گفتگو 6

میدان آزادی (2)

– مسافر: دو ایستگاه دیگر به میدان آزادی مانده است، تقریباً در انتهای این بزرگراه است[1].

– مریم: محمد! یادت نرفته است که چه قولی به من دادی؟[2]

– محمد: نمیدانم، من قولهای زیادی به تو دادم.

– مریم: دیشب قول دادی، یادت هست؟[3]

– محمد: ها یادم آمد[1]. امروز باید برایت بستنی بِخَرَم[2].

---

(1) دو ایستگاه دیگر به میدان آزادی مانده است، تقریبًا در انتهای این بزرگراه است: بقي موقفان آخران حتى ساحة الحرِية، تقريبًا في نهاية هذا الشارع.

(2) یادت نرفته است که چه قولی به من دادی: هل نسيت ماذا وعدتني؟

(3) یادت هست؟ هل تتذكَّر؟

- مريم: بله، فراموش نكن!

- محمد: نه نه! يادم هست[3] و حتماً.

- مسافر: اين ايستگاه بايد پياده شويم.

*****

- مريم: واى! چه ميدان بزرگى!

- محمد: گفتم كه يک راز خوب است.

- مسافر: من اينجا با دوستم قرار دارم. ولى نيم ساعت زودتر رسيدم ميتوانم با شما باشم[4]؟

- مريم: ما كه خوشحال ميشويم، مگه نه محمد[5]؟

- محمد: بله، همينطوره.

---

(1) يادم آمد: تذكَّرتُ.

(2) امروز بايد برايت بستنى بِخَرَم: اليوم عليَّ أن أشتري لكِ بوظة.

(3) يادم هست: أتذكَّرُ.

(4) من اينجا با دوستم قرار دارم. ولى نيم ساعت زودتر رسيدم ميتوانم با شما باشم: لي موعدٌ هنا مع صديقي، لكنَّني وصلت قبل نصف ساعة، هل أستطيع أن أكون معكم؟

(5) ما كه خوشحال ميشويم، مگه نه محمد: سنكون مسرورين، أليس كذلك يا محمد؟

- مريم: ببخشيد! ميتوانم اسمتان را بپرسم؟

- مسافر: بله، خواهش ميكنم، من مهسا هستم.

- محمد: ببخشيد مهسا خانم! بالاى برج هم ميتوانيم برويم؟[1]

- مهسا: بله حتماً، از اين پله ها بايد برويم توى سالن اصلى[2].

- مريم: محمد! بايد بليط بخريم.

- مهسا: لطفاً مهمان من باشيد![3]

- محمد: نه، اينطور كه نمى شود![4]

- مريم: بله راضى به زحمت شما نيستيم[5].

- مهسا: زحمتى نيست. شما مهمان ما هستيد. فقط چند دقيقه منتظر باشيد[1].

---

(1) ببخشيد مهسا خانم! بالاى برج هم ميتوانيم برويم؟ المعذرة يا سيدة مهسا، هل أستطيع أيضاً الصعود إلى أعلى البرج؟

(2) بله حتماً، از اين پله ها بايد برويم توى سالن اصلى: أجل حتماً ، يجب الذهاب عبر الصالون الأصلي عبر هذه الدرجات.

(3) لطفاً ، كونوا ضيوفنا (أي الدفع علينا).

(4) نه، اينطور كه نمى شود: لا، لا يجوز هذا.

(5) بله راضى به زحمت شما نيستيم: أجل ، لست راضية بعذابكم.

- مریم: چه دختر مهربانی![2]

- محمد: گفتم که مردم ایران همگی مهربان هستند.

- مهسا: بفرمایید از این طرف! اوّل موزه است، و بعد هم با آسانسور میتوانیم برویم بالای برج.

- مریم: من که خیلی مشتاقم.

- محمد: من هم همینطورم.

- مهسا: پس می خواهید اول برویم بالای برج، و بعد موزه را تماشا کنید.

- مریم: بله تازه شما هم در فرصتی که دارید می توانید با ما باشید.

- مهسا: موافقم. برویم سوار آسانسور شویم.

*****

- محمد: خدای من! چقدر قشنگ است[1]!

---

(1) زحمتی نیست. شما مهمان ما هستید. فقط چند دقیقه منتظر باشید: ليس ثمة عذاب، أنتم ضيوفنا، انتظروا دقائق معدودة فقط.

(2) چه دختر مهربانی: يا لها من فتاة لطيفة!

– مريم: تمام اطراف ميدان پارک است.

– مهسا: برای ما ایرانیان، میدان آزادی میدان خاطره های انقلاب اسلامی است[2].

– محمد: در تلویزیون دیده بودم. مریم یادت می آید که پدر گفت امروز روز پیروزی انقلاب مردم ایران است[3].

– مریم: آره الآن یادم آمد مردم زیادی اینجا بودند. چه خوب ما جایی را که از تلویزیون دیدیم از نزدیک می بینیم![4]

– مهسا: آن دُورها قِلّه ی دماوند است، بلندترین قله ی ایران[1].

---

(1) خدای من! چقدر قشنگ است: يا إلهي! كم هو جميل!

(2) برای ما ایرانیان، میدان آزادی میدان خاطره های انقلاب اسلامی است: ساحة الحرية بالنسبة إلينا نحن الإيرانيين، هي ساحة ذكريات الثورة الإسلامية.

(3) مریم یادت می آید که پدر گفت امروز روز پیروزی انقلاب مردم ایران است: أتذكرين يا مريم أنَّ أبي قال: اليوم هو يوم انتصار ثورة الشعب الإيراني.

(4) آره الآن یادم آمد مردم زیادی اینجا بودند. چه خوب ما جایی را که از تلویزیون دیدیم از نزدیک می بینیم: أجل، الآن تذكَّرت، حشود كثيرة كانت هنا، ما أجمل أن نرى عن قرب ذلك المكان الذي رأيناه في التلفزيون.

– محمد: در کوهای البرز است.

– مهسا: آفرین درسته. و همیشه هم برف دارد.

– مریم: واین طرف چیست؟

– مهسا: آنجا بزرگراه (اتوبان) کَرَج است. و این طرف هم که میدانید راه فرودگاه است.

– محمد: بله این راه را می شناسیم، و چند روز دیگر باید از آن بگذریم.

– مریم: شما دیرتان شده است[2].

– مهسا: بله، با عرض معذرت من باید بروم[3].

– محمد: ما هم می رویم پایین تا موزه را تماشا کنیم.

– مریم: و در میدان قدم بزنیم.

– مهسا (با خنده): و برادرتان برای شما بستنی بِخَرَد.

---

(1) آن دُورها قِلّه ی دماوند است، بلندترین قله ی ایران: ذلك المكان البعيد قمَّة دماوند، أعلى قمة في إيران.

(2) شما دیرتان شده است: أنتم قد تأخَّرتم.

(3) بله، با عرض معذرت من باید بروم: أجل، مع المعذرة، عليَّ أن أذهب.

- محمد: در خدمت شما هَم هستيم[1].

- مهسا: نه امروز که وقت ندارم، اما اگر بخواهيد فردا ميتوانيم قرار بگذاريم، و برويم دَرَکِه.

- مريم: موزه است؟

- محمد: نه، پارک است.

- مهسا: نه، موزه و پارک نيست. بلکه کوه است[2].

- مريم: عاليه، من که عاشق کوهم.

- محمد: ما ساعت 9 صبح جلوی هتل آزادی منتظر شما هستيم.

- مهسا: خيلی خوبه. اتفاقاً به دَرَکِه هم نزديک است[3].

- مريم: مزاحم شما نيستم؟[4]

- مهسا: نه، پنجشنبه ها من کلاس ندارم.

---

(1) در خدمت شما هَم هستيم: نحن في خدمتكم أيضاً.

(2) نه، موزه و پارک نيست. بلکه کوه است: إنه ليس متحفًا ولا حديقة، إنه جبل.

(3) خيلی خوبه. اتفاقاً به دَرَکِه هم نزديک است: جيد جدًّا، والحق أننا قريبون من جبل درکه.

(4) مزاحم شما نيستم: ألسنا ثقيلين عليكم؟ (ألا نضايقكم؟).

– محمد: پس تا فردا خداحافظ!

– مريم: خدا حافظ!

– مهسا: به اميد ديدار ![1]

*****

(1) به اميد ديدار: على أمل اللقاء.

گفتگوی 7

کوه دَرَکِه (1)

– محمد: بِجُنْبْ[1](عجله کن) مریم، الآن مهسا خانم می آید.

– مریم: باشه الآن حاضر می شوم. قرارمان[2] ساعت 9 است، و یک ربع مانده است.

– محمد: خوب ، تا برویم پایین وکلید اتاق را تحویل دهیم ساعت 9 می شود[3].

– مریم (با خنده): چقدر عجله داری[4]، اشتیاق دیدن مهسا خانم است یا کوه درکه؟[5]

---

(1) بِجُنْبْ: أسرِعْ / تحرَّك.

(2) قرارمان: موعدنا.

(3) خوب، تا برویم پایین وکلید اتاق را تحویل دهیم ساعت 9 می شود: حسنًا، ریثما ننزل ونسلِّم مفتاح الغرفة تصبح الساعة 9.

(4) چقدر عجله داری: کم أنت مستعجل!

(5) اشتیاق دیدن مهسا خانم است یا کوه درکه: أشوقًا لرؤیة مهسا (اسم أنثى) أم جبل درکه؟

– محمد: ای بدجنس! هیچکدام، فقط میخواهم بَد قولی نکنیم[1].

– مریم: باشه! باور کردم، بفرمایید من حاضرم!

– محمد: بَهْ بَهْ! چقدر لباسِ خوش رنگی پوشیدی![2]

– مریم: متشکرم، رنگِ روشن مناسبِ هوای گرم و کوه است[3].

– محمد: آفرین دختر خوب ، بهتر است من هم کلاهم را بردارم[4].

– مریم: بیا! از پنجره نگاه کن! مهسا آمده است.

– محمد: آخ آخ! همه اش تقصیر تو است ، دیرمان شد[5].

– مریم: باشه همه چیز تقصیرِ من است، حالا بیا برویم.

*****

(1) ای بدجنس! هیچکدام ، فقط میخواهم بَد قولی نکنیم: أيتها اللعينة، ولا واحد منهما، فقط أريد ألا نُخلف الوعد.

(2) بَهْ بَهْ! چقدر لباسِ خوش رنگی پوشیدی: یاسلام! ما أجمل ألوان ملابسك!

(3) رنگِ روشن مناسبِ هوای گرم و کوه است: اللون الفاتح مناسب للطقس الحار والجبل.

(4) آفرین دختر خوب، بهتر است من هم کلاهم را بردارم: أحسنتِ أيتها الفتاة الطيبة، من الأفضل لي أيضاً أن أرفع قبَّعتي!

(5) دیرمان شد: لقد تأخَّرنا.

- محمد: سلام، صبحِ شما به خير!

- مهسا: سلام، صبحِ شما هم بخير!

- مريم: سلام، چطوريد با زحمات ما؟[1]

- مهسا: سلام مريم خانم، شما چطوريد؟

- مريم: متشكرم، خوبيم.

- محمد: خوب، بهتر است راه بيفتيم[2].

- مهسا: با تاكسى برويم يا اتوبوس؟ نظرِ شما چيست؟

- مريم: من ميگم (ميگويم) با مترو برويم.

- مهسا: متأسّفانه! اين مسيرِ خطِ مترو ندارد، و مترو در مركزِ شهر است.

- محمد: نظر خودِ شما چيست؟

- مهسا: به نظرِ من براى اينكه وقتمان تلف نشود، و از هواى كوهستان استفاده ى بيشترى بكنيم، بهتر است با تاكسى برويم[1].

---

(1) سلام، چطوريد با زحمات ما: سلام عليكم، كيف أنتِ مع إزعاجنا؟

(2) بهتر است راه بيفتيم: حسنًا، من الأفضل أن ننطلق.

– مريم: كه زودتر برسيم[2].

– مهسا: دقيقًا!

– محمد: باشه! من هم موافقم.

– مهسا: پس برويم آن طرف (سوى) خيابان. مريم خانم لطفاً مواظب ماشين ها باشيد![3] سرِ اين چهار راه كمى شلوغ است[4].

– مريم: چَشْمْ، و متشكرم كه هواى مرا داريد[5](مواظب من هستيد).

– محمد: خانم ها بدوييد! چراغ عابر پياده سبز است[6].

* * * * *

(1) به نظرِ من براى اينكه وقتمان تلف نشود، واز هواى كوهستان استفاده ى بيشترى بكنيم، بهتر است با تاكسى برويم: برأيي أنه من أجل ألَّا يضيع وقتنا، ولكي نستفيد أكثر من المناخ الجبلي، من الأفضل أن نذهب بوساطة التكسي.

(2) كه زودتر برسيم: حيث نصل أسرع.

(3) مريم خانم لطفاً مواظب ماشين ها باشيد: احذري السيارات يا سيدة مريم.

(4) سرِ اين چهار راه كمى شلوغ است: أول هذه المفرق مزدحم قليلاً.

(5) چَشْمْ، ومتشكرم كه هواى مرا داريد: علي عيني، وأشكرك لأنكِ حريصة علينا.

(6) خانم ها بدوييد! چراغ عابر پياده سبز است: أسرِعْن أيتها السيدات، فضوء عبور المشاة أخضر.

(دامنه ی کوه) [1]

– محمد: مریم متوجه شدی از وقتی تاکسی پیچید در این خیابان هوا بهتر شد[2].

– مریم: بله کاملاً متوجه شدم (فهمیدم) که هوا معتدل تر شد.

– مهسا: حالا بگذارید برسیم به درکه خواهید دید هوای خوب یعنی چه[3]!

(1) دامنه ی کوه: سفح الجبل.

(2) مریم متوجه شدی از وقتی تاکسی پیچید در این خیابان هوا بهتر شد: ألا تلاحظين يا مريم أنه منذ أن انعطفت التكسي في هذا الشارع أضحى الطقس أفضل؟

(3) حالا بگذارید برسیم به درکه خواهید دید هوای خوب یعنی چه: الآن دعونا نصل إلى جبل دركه، وسوف ترون ما معنى الطقس الجِيّد.

– محمد: همه ی شمال تهران تقریباً کوهستانی است[1]؟

– مهسا: بله، در واقع تهران در دامنه‌ی کوه البرز قرار گرفته است[2].

– مریم: پس ما داریم می رویم کوه البرز؟

– مهسا: بله مریم خانم، من شما را به مرتفع ترین (بلند ترین) نقطه ی تهران میبَرَم.

– مریم: مهسا خانم می شود (ممکن است) به من فقط « مریم » بگویید.

– مهسا: چشم! پس شما هم همینطور، مرا فقط «مهسا» صدا کنید.

– مریم: باشه و ممنونم.

– محمد: خانم ها! لطفا پیاده شوید! رسیدیم.

– مهسا: آه بله، ببخشید آقای راننده! کرایه مان چقدر شد؟

---

(1) همه ی شمال تهران تقریباً کوهستانی است: كلُّ شمال طهران جبليٌّ تقريبًا.

(2) بله، در واقع تهران در دامنه¬ی کوه البرز قرار گرفته است: أجل! فالحق أن طهران تقع في سفح جبل البورز.

- راننده ى تاكسى: آقا حساب كردند.

- مهسا: آقا محمد شما چرا زحمت كشيديد؟[1]

- محمد: خواهش مى كنم وظيفه ام بود[2].

*****

با توجه به متنِ قبل به پرسش هاى زير پاسخ دهيد:

1 . مريم و محمد ساعت چند قرار داشتند؟[3]

2. چرا مريم لباسِ رنگِ روشن پوشيده بود؟

3 . ايشان با چه وسيله اى به دركه رفتند؟

4 . دركه در كدام قسمتِ تهران قرار دارد؟

5 . وقتى تاكسى به سمت دركه پيچيد هوا چه تغييرى كرد؟

6 . كرايه تاكسى را چه كسى حساب كرد؟

7. آيا شما هم به كوه مى رويد؟

---

(1) آقا محمد شما چرا زحمت كشيديد: يا سيد محمد لماذا أثقلت على نفسك (عذَّبتَ نفسكَ)؟

(2) وظيفه ام بود: كان واجبي.

(3) مريم و محمد ساعت چند قرار داشتند: في أية ساعة تواعد محمد ومريم؟

8 . چه منطقه كوهستانى مهمّى در شهر شما وجود دارد؟

9 . آيا به نظر شما كوهنوردى يک تفريح است يا يک ورزش؟[1]

*****

(1) آيا به نظر شما كوهنوردى يک تفريح است يا يک ورزش: برأيكم هل تسلُّقُ الجبال ترفيهٌ أم رياضة ؟

گفتگوی 8

کوه دَرَکِه (2)

– مریم: این مُجَسَّمِه چقدر قشنگ است![1]

– مهسا: بله، این نماد کوهنوردان است[2].

– مریم: کوهنوردان؟

– مهسا: بله، معمولاً روزهای تعطیل خیلی از جوانان تهرانی برای کوهنوردی به اینجا می آیند.

– محمد: چقدر مغازه و رستوران اینجاست.

– مریم: و چه خوراکی های خوشمزه ای![3]

– محمد: لابد تو از همه‌ی این خوراکی ها می خواهی؟

– مریم: نه همه چیز ، ولی لواشک[1]، گوجه سبز[2]، بَلَال[3]، و باقلا[4] می خواهم.

---

(1) این مُجَسَّمِه چقدر قشنگ است: ما أجملَ هذا التمثالَ!

(2) این نماد کوهنوردان است: هذا رمز متسلِّقي الجبال.

(3) چه خوراکی های خوشمزه ای: يا لها من مأكولات طيبة!

– مهسا (با خنده): خوب مریم جان همه چیز می خورد.

– محمد: و شما چی می خورید؟

– مهسا: من الآن چیزی نمی خورم، ولی وقتی از کوه برگشتیم می خواهم مهمان من باشید، و برای ناهار جِگر[5] بخوریم.

– محمد: فکر خوبیه، ولی مهمان من، پس اول برویم کوه.

– مریم: اینها چرا اینجا صف کشیدند؟[6]

– مهسا: اینجا مسیر تنبل هاست[7].

– محمد: چرا؟

– مهسا: اینجا مسیر تله کابین[1] است، یعنی با آسانسور می روند بالا، و از آنجا با تله کابین میروند تا ارتفاعات.

---

(1) لواشک: قمر الدین.

(2) گوجه سبز: خوخ أخضر (الجانرك).

(3) بَلَال: ذرة صفراء (باليلا).

(4) باقلا: فول.

(5) جِگر: كبد.

(6) اینها چرا اینجا صف کشیدند: لماذا اصطفَّ هؤلاء هنا؟

(7) اینجا مسیر تنبل هاست: هنا مسار الكسالى.

– مريم: خوب است ما هم سوار شويم.

– محمد: مريم ولى ما آمده ايم كوهنوردى كنيم. نظر شما چيه مهسا خانم؟

– مهسا: براى من فرقى نمى كند، هر جور شما دوست داريد(2).

– مريم: نه نه، حرفم را پس گرفتم ، مى خواهم راه بروم. تا بتوانم ناهارِ مفصلى بخورم(3).

– محمد: اى شِكَمُو[4]!

– مهسا: پس بفرماييد از اين كوچه(5)بايد به سمت بالا برويم.

– محمد: برويم!

*****

---

(1) تله كابين: تل فريك.

(2) براى من فرقى نمى كند، هر جور شما دوست داريد: بالنسبة إلي لا فرق، أي شيء تشاؤون.

(3) نه نه، حرفم را پس گرفتم ، مى خواهم راه بروم. تا بتوانم ناهارِ مفصلى بخورم: لا لا ! لقد سحبت كلامي، أريد أن أذهب كي أستطيع تناول غداء متنوّعٍ.

(4) شِكَمُو : أكول.

(5) كوچه: زقاق.

(بالای کوه)

– مریم: خدای من! چه منظره ی زیبایی!

– محمد: بله، چه صخره های بلندی، و چه رودخانه ی زیبایی![1]

– مهسا: اینجا یکی از تفریح گاه‌های مردم تهران است، و مردم برای هوای تازه و استفاده از طبیعت به اینجا می آیند.

– مریم: چه خوب است که نزدیک شهر شلوغی مثل تهران جایی زیبا و خوش آب[2] و هوا مثل اینجا وجود دارد!

– مهسا: آن قله را هم که می شناسید؟

– محمد: بله قله ی دماوند است بلندترین قله ی ایران.

– مریم: خیلی از ما دور است.

– محمد: بله حتماً خیلی دور است که اینقدر کوچک دیده می شود[1].

---

(1) چه صخره های بلندی، و چه رودخانه ی زیبایی: یا لها من صخور مرتفعة، ویا له من نهر جمیل!

(2) جایی زیبا و خوش آب: مكان جميل ومناخ لطيف.

- مريم: ولی خیلی زیباست، و نوک آن هم برفی است[2].

- مهسا: بله قله ی دماوند همیشه پُر بَرف است.

- محمد: حرفِ برف زدیم هوا سرد شد[3].

- مریم: من هم کمی سردم است.

- مهسا: موافقم، بهتر است کم کم برگردیم، خیلی بالا آمدیم.

- مریم: و برویم جگر بخوریم.

- مهسا: و چایی. البته قلیان[4]هم هست.

- محمد: خوشبختانه ما اهل دود[5] نیستیم.

- مهسا: چه خوب! من هم همینطورم.

- مریم: لواشک و گوجه سبز فراموش نشود.

---

(1) بله حتماً خیلی دور است که اینقدر کوچک دیده می شود: أجل! من المؤكد أنه بعيد جداً حتى يبدو صغيراً إلى هذا الحدِّ.

(2) نوک آن هم پُر بَرف: قمَّته مغطَّاة بالثلج.

(3) حرفِ برف زدیم هوا سرد شد: تحدَّثنا عن الثلج فأضحى الجوُّ بارداً.

(4) قلیان: نرجيلة (أركيلة).

(3) اهل دود: صاحب دخان (مُدخِّن).

- محمد: نه حتماً به محض اينكه رسيديم به مغازه ها همه چيز براىتان مى خرم.

- مريم: دستت درد نكنه[1](نكند).

- مهسا: حدود يک ساعت راه داريم.

- محمد: پس بهتر است عجله كنيم.

- مريم: موافقم.

- مهسا: بله، بهتر است شما قبل از غروب برگرديد هتل، انشاء الله!

- محمد: ان شاء الله!

- مريم: شب هم قرار است در سالن هتل يک فيلم ايرانى ببينيم.

- مهسا: پس براى شب هم برنامه داريد.

- محمد: بله، شُكرِ خدا، اوضاع بر وفق مراد است[2].

- مهسا: الحمد لله!

---

(1) دستت درد نكنه: يعطيك العافية.

(2) بله، شُكرِ خدا، اوضاع بر وفق مراد است: أجل ، الحمد لله أن الأوضاع على ما يرام.

- مريم: بدوید که من هم گرسنه ام، و هم سردم است[1].

- مهسا: خوب، هرچه به غروبِ افتاب نزدیک می شویم هوا سردتر می شود[2].

- محمد: درست مثل کوهِ قاسیون در دمشق است.

- مریم: امیدوارم مهسا هم روزی کوه قاسیون را ببیند.

- مهسا: امیدوارم.

- محمد: انشاء الله به زودی خواهند دید، ولی الآن باید برویم پایین.

- مهسا: موافقم، هرچه زودتر بهتر.

- مریم: از این طرف باید برویم.

- مهسا: بله از کنار همین صخره ها آهسته آهسته[3]برویم.

- محمد: مریم جان مواظب باش![1]

---

(1) بدوید که من هم گرسنه ام، و هم سردم است: أسرِعوا، فأنا جائعة وأشعر بالبرد أيضاً.

(2) خوب، هرچه به غروبِ افتاب نزدیک می شویم هوا سردتر می شود: أجل، فكلَّما اقتربنا من موعد غروب الشمس أصبح الجو أبرد.

(3) آهسته آهسته: رويدًا رويدًا.

– مریم: مواظب هستم، نگرانم نباش![2]

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1 . در مسیرِ صعود به کوهِ درکه چه مغازه هایی قرار دارند؟

2 . مسیرِ تنبلها در درکه کجا ست؟

3 . مریم چه چیزهایی دوست داشت تا بخورد؟

4 . مهسا پیشنهاد کرد[3] تا برای ناهار چه بخورند؟

5 . چرا قله دماوند کوچک دیده می شود؟

6 . برنامه ی شبِ مریم و محمد در هتل چه بود؟

7 . کدام فیلم ایرانی را تا کنون دیده اید؟

---

(1) مریم جان مواظب باش: عزيزتي مريم كوني حذرةً!

(2) مواظب هستم، نگرانم نباش: إنني حذرةٌ ، لا تقلقْ!

(3) پیشنهاد کرد: اقترحَ.

8 . مریم آرزو کرد برای مهسا چه منطقه ای را در دمشق ببیند؟

*****

گفتگوی 9

مریم و محمد در دانشگاه تهران

– مهسا: اینجا از معروفترین خیابانهای تهران است.

– محمد: اسمش چیه؟

– مریم: سمت راستت را ببین! روی تابلوی دیوار نوشته شده است.

– محمد: آهان دیدم! «خیابان انقلاب اسلامی».

– مهسا: درسته از میدان امام حسین تا میدان آزادی پُر خاطره ترین[1] منطقه ی تهران است.

– مریم: چرا این خیابان معروف است؟

– محمد: فکر می کنم به خاطر تظاهرات مردم در این خیابان.

– مهسا: کاملاً درسته، اما علاوه بر آن به دلیل وجود قدیمی ترین وبزرگترین دانشگاه ایران در این خیابان است.

– مریم: یعنی دانشگاه تهران؟

---

(1) پُر خاطره: یموج بالذكريات/ پُر خاطره ترین: الأكثر إثارة للذكريات.

– مهسا: بله، دانشگاه تهران.

– محمد: مریم همان دانشگاهی که خانم دکتر اسماعیلی وآقای دکتر بکّور از آن فارغ التحصیل شده اند.

– مریم: آره درسته.

– محمد: می توانیم به داخل دانشگاه برویم.

– مهسا: بله، چرا که نه؟[1] اگر دوست دارید برویم.

– مریم: پس کتابهای نقد ادبی و دیوانهای شعر که می خواهیم بخریم چه می شود؟

– مهسا: همانطور که می بینید همه قسمت خیابان که رو به روی دانشگاه است کتاب فروشی است.

– محمد: چقدر هم جالب و خوب است که اینهمه کتابفروشی یک جا قرار دارد[2].

---

(1) چرا که نه: أجل ، ولمَ لا؟

(2) چقدر هم جالب و خوب است که اینهمه کتابفروشی یک جا قرار دارد: کم هو جذَّاب وجيِّد أيضًا أنْ تقع كل باعة الكتب هذه في مكان واحد!

– مهسـا: بلـه، اینجـا مرکـز خریـد کتابهـای دانشـگاهی بـرای همـه دانشجویان ایران است.

– محمد: برای همین اینقدر شلوغ است[1].

– مریم: ولی من که خیلی دوست دارم دانشکده ی ادبیات را ببینم.

– مهسا: پس بیایید اول برویم دانشگاه، وبعد کتاب های شما را هم می خریم.

– مریم: فکر می کنم باید برویم آن سمت خیابان، واز درب اصلی دانشگاه داخل شویم.

– مهسا: بله درسته، مواظب ماشینها هم باشید!

– محمد: سر درِ دانشگاه چقدر به نظرم آشنا می آید![2]

– مهسا (با خنده): کمی فکر کنید ببینید عکس این سر در را کجا دیده اید؟

---

(1) برای همین اینقدر شلوغ است: لذا فهو مزدحم إلى هذا الحدِّ.

(2) سر درِ دانشگاه چقدر به نظرم آشنا می آید: كم يبدو الباب الرئيسي للجامعة معروفًا بالنسبة إلي!

– مريم: آها من فهميدم! روى يكى از اِسكناسهاى[1] ايران.

– محمـد: آفـرين مـريم! ببـين (اسـكناس را نشـان مـى دهـد) روى اسكناس پنجاه تومانى.

– مهسا: درسته، عكس سر در دانشگاه تهران روى اسكناس پنجاه تومانى ماست.

*****

(داخل دانشگاه تهران)

– مهسا: دانشگاه تهران خيلى بزرگ است. و نمى توانيم همه آن را در يک روز ببينيم.

– محمد: ما فقط دوست داريم دانشكده ى ادبيات را ببينيم.

– مريم: آره فقط دانشكده ى ادبيات. بعد هم برويم كتاب بخريم.

– مهسا: پس بياييد از اين طرف كه نزديكتر است برويم.

– مريم: اين چه دانشكده اى است؟

– مهسا: اينجا دانشكده ى هنرهاى زيباست[1].

---

(1) اِسكناس: العملة النقدية.

– محمد: چه رشته هایی [2]در این دانشکده وجود دارد؟

– مهسا: خوب طبیعی است اغلب رشته های هنری در این دانشکده هست.

– مریم: مثلاً رشته ی موسیقی ، رشته ی عکّاسی وتئاتر [3]؟

– مهسا: بله وهمینطور رشته ی کارگردانی سینما[4]، صنایع دستی[5] وگرافیک[6]، وچند رشته دیگر.

– محمد: ورشته نقّاشی[7]هم هست؟

– مهسا: بله بله حتماً! و اما این دانشکده دانشکده ی ادبیات وعلوم انسانی است.

– محمد: این مجسمه در محوطه دانشکده مال چه کسی است؟

---

(1) دانشکده ی هنرهای زیبا: كليَّة الفنون الجميلة.

(2) رشته ها: التخصُّصات / الفروع.

(3) رشته ی عکّاسی وتئاتر: تخصُّص التصوير والمسرح.

(4) کارگردانی سینما: الإخراج السينمائي.

(5) صنایع دستی: الصناعات اليدويَّة.

(6) گرافیک: الغرافيك.

(7) نقّاشی: الرسم.

– مهسا: شما باید بهتر بدانید این مجسمه ی بزرگترین شاعر حماسه سرای ایران است.

– مریم: آها! مجسمه ی فردوسی است. و این شعرها هم که در اینجا نوشته شده است ، بیت های اول شاهنامه است.

– محمد: بذار من بخونم(بخوانم):

به نام خداوندِ جان و خرد ..... کزین بَرتَر اندیشه بَرنگذَرَد

– مهسا: آقا محمد ! چقدر برایم جالب است که شما شعر فارسی میخوانید.

– محمد: خوب این رشته ی تحصیلی ماست.

– مریم (خندان): خوب شعرای محترم! پس کی می رویم داخل دانشکده؟

– مهسا: همین الآن.

– محمد: از این دَر باید برویم؟

– مهسا: نه ! این در مخصوص استادان است. ما باید از درِ وسط وارد شویم.

– محمد: چه دانشكده ى بزرگى!

– مريم: چه رشته هاى تحصيلى در اين دانشكده وجود دارد؟

– مهسا: زبان و ادبيات فارسى ، زبان و ادبيات عربى ، و رشته ى روانشناسى[1]، و تاريخ و رشته ى جغرافيا، و باستان شناسى، و چند رشته علوم انسانى ديگر.

– محمد: پس رشته ى زبان انگليسى نداريد؟

– مريم: وزبان فرانسه؟

– مهسا: چرا! ما يک دانشكدەى جداگانه در دانشگاه تهران داريم با عنوان « دانشكده ى زبانهاى خارجى»[2] كه بجز زبان عربى كه در اين دانشكده است، بقيه زبانهاى خارجى آنجا تدريس ميشود.

– محمد: چه جالب! يک دانشكده ى جداگانه براى زبانهاى خارجى؟

– مهسا: بله ، چون تعداد دانشجويان و رشته هاى آن خيلى زياد است.

(1) روانشناسى: علم النفس.

(2) دانشكده ى زبانهاى خارجى: كلِّيَّة اللغات الأجنبية.

– مريم: رشته ی زبانِ آلمانی هم دارد؟

– مهسا: بله آلمانی، فرانسوی، اسپانیایی، چینی، ژاپنی، روسی وچند زبان دیگر.

– محمد: چه خوب! این رشته ها بین جوانان ایرانی طرفدار دارد[1]؟

– مهسا: طبعاً!

– مريم: کتابخانه ی دانشکده کجاست؟

– مهسا: کتابخانه ی این دانشکده، بعد از کتابخانه مرکزی دانشگاه، دومین کتابخانه بزرگ دانشگاه تهران است. برای همین کتابخانه در دو طبقه قرار دارد[2].

– محمد: میتوانیم آنجا را ببینیم؟

---

(1) این رشته ها بین جوانان ایرانی طرفدار دارد: هل لهذه الفروع راغبون بين الشباب الإيراني؟

(2) برای همین کتابخانه در دو طبقه قرار دارد: لذلك تقع المكتبة في طابقين.

– مهسا: بله حتماً! سالنِ قرائت و امانت کتابخانه طبقه سوم است ، ولـی مخزن کتابخانـه در زیـر زمـین[1]اسـت، و کتابهـا بـه وسیله آسانسور کوچک مخصوصی بین سالن و مخزن ردّ و بدل می شود[2].

– مریم: چه عالی! باید همه این چیزها را برای دوستانم تعریف کنم.

– محمد: گروه فارسی کجاست؟

– مهسا: اما گروه عزیزِ شما در طبقه ی چهارم است.

– مـریم: دیگـه حسـابی[3]مشـتاقم کـه گـروه فارسـی، محـل تحصـیل استادانم را ببینم.

– محمـد: آره محـلِّ تحصـیلِ دکتـر حسـون، دکتـر بکـور ،دکتـر اسماعیلی و استادانِ دیگر.

(1) در زیر زمین: تحت الأرض.

(2) ردّ و بدل می شود: تُنقل.

(3) حسابی: كثيرًا.

– مهسا: خوب خیلی منتظرتان نمی گذارم. اول برویم طبقه ی سوم کتابخانه را ببینید، و بعد هم برویم طبقه ی چهارم قدیمی ترین گروه زبان و ادبیات فارسی را به شما نشان دهم.

– محمد (با خوشحالی): مهسا خانم برای این تجربه ی زیبا واقعًا از شما متشکریم.

– مریم: آره مهسا جان، اگر تو نبودی ما اینجا ها[1] را نمی دیدیم.

– مهسا: خواهش می کنم وظیفه ام بود، بفرمایید از راه پله های سمت چپ برویم.

– محمد: برویم، بفرمایید!

با توجه به متن قبل، به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1. **خیابان انقلاب بین کدام میدان ها قرار دارد؟**
2. **چرا خیابان انقلاب مشهور و مهم است؟**
3. **عکسِ سردرِ دانشگاهِ تهران در چه چیزی وجود دارد؟**
4. **چه رشته هایی در دانشکده ی هنر وجود دارد؟**

(1) اینجا ها: هذه الأمكنة.

5. گروهِ زبانِ انگلیسی در کدام دانشکده قرار دارد؟

6. گروهِ زبانِ فارسی در طبقه ی چندم قرار دارد؟

7. بزرگترین کتابخانه ی دانشگاهِ تهران کجاست؟

8. چرا مریم و محمد دوست داشتند گروهِ فارسی را ببینند؟

*****

گفتگوی 10

در بازار (خرید)

– مریم: محمد جان! ممکن است امروز برویم بازار؟

– محمد: برای چی؟[1]

– مریم: می خواهم یک چیزهایی برای مامان و بابا بخرم.

– محمد: باشه! دقیقاً بگو چی می خواهی بخری تا ببینم بازار برویم یا فروشگاه؟

– مریم: هنوز تصمیم نگرفتم، برویم بگردیم، و هرچی خوشمان آمد، بخریم [2].

– محمد: البته هرچی که پولمان رسید[3].

– مریم: ای خسیس![1]

(1) برای چی: من أجل ماذا؟ (لِمَ)

(2) هنوز تصمیم نگرفتم، برویم بگردیم، و هرچی خوشمان آمد، بخریم: لمَّا أقرِّرْ بعد، لنذهب ونتجول، وما يعجبنا نشتريه.

(3) البته هرچی که پولمان رسید: طبعًا على قدر نقودنا.

– محمد: نه جونِ تو(به جانِ تو قسم)، خسیسی نیست[2]. این چند روز پول زیادی خرج کردیم.

– مریم: باشه! سعی می کنم چیزِ گرانی نخرم[3].

– محمد: خوب، پس بیا برویم!

*****

– مریم: چه فروشگاهِ بزرگی !

– محمد: آره! آدرس اینجا را از مسؤولِ هتل گرفتم.

– مـریم: گفتـی اسـم اینجـا چیـه (چیسـت)؟ فروشـگاهِ زنجیـره ای شهروند؟ [4]

– محمد: آره! این فروشـگاه ها کـه همـه‌ی اجنـاس[5] را عرضـه مـی کنند، در ایران به این نام مشهورند.

---

(1) ای خسیس: أيها البخيل!

(2) نه جونِ تو(به جانِ تو قسم)، خسیسی نیست: لا، أقسم بروحك ليس بخلًا.

(3) باشه! سعی می کنم چیزِ گرانی نخرم: لا بأس، سأحاول ألَّا أشتري شيئًا غاليًا.

(4) فروشگاهِ زنجیره ای شهروند: مركز تسوُّق (مول).

(5) اجناس: السِّلَع.

– مريم: اول بيا با این پله برقیها[1] برویم، بخش پوشاک[2].

– محمد (با خنده): پوشاک زنانه یا مردانه؟[3]

– مريم: ظاهرًا هر دو در یک طبقه است، اذیت نکن!

– محمد: پس برویم طبقه ی چهارم.

– مريم: نه، طبقه ی چهارم بخش لوازم خانگی[4] است. پوشاک طبقه ی دوم است.

– محمد: آهان! فهمیدم، باشه برویم!

*****

– مريم: وای! چقدر لباس اینجاست!

– محمد: من می خواهم این کُت و شلوارها[5] را نگاه کنم.

– مريم: باشه، من هم پیراهن های زنانه[1] و این بلوزها[2] را می بینم.

---

(1) پله برقی: درج كهربائي.

(2) بخش پوشاک: قسم الملابس.

(3) پوشاک زنانه یا مردانه: ملابس للنساء أم للرجال؟

(4) بخش لوازم خانگی: الأدوات المنزليَّة.

(5) كُت وشلوار: طقم للرجال.

- محمد (رو به فروشنده): ببخشید خانم! قیمت این کت و شلوار چنده(چند است)؟

- فروشنده: روی آستینش[3] نوشته شده.

- محمد: بله بله، دیدم، 38000 تومان، خیلی گرونه(گران است)!

- فروشنده: آخه (چون) جنسِ پارچه[4] اش خیلی خوبه(خوب است).

- محمد: دوختِ ایران[5] است؟

- فروشنده: بله، پارچه و دوخت هر دو مال ایران است.

- محمد: از توضیحاتتان ممنونم.

- فروشنده: خواهش میکنم.

- مریم: چیزی انتخاب کردی محمد؟

---

(1) پیراهن های زنانه: قمصان نسائية.

(2) بلوزها: بلوزات / كنزات.

(3) آستین: الكُمْ.

(4) پارچه: نوع قماش.

(5) دوختِ ایران: خياطة إيرانية.

– محمد: نه بابا! فقط نگاه می کنم، و قیمتها را با سوریه مقایسه می کنم. تو چی؟ چیزی انتخاب کردی؟

– مریم: بلوزهای زنانه خیلی خوبی هست. شاید بتوانیم یکی برای مادر بخریم.

بیا تو هم نظر بده[1].

– محمد: چه عجب! بالآخره تو نظر منو (من را) می خواهی!

– مریم: ای بدجنس! من که همیشه باهات(با تو) مشورت می کنم[2].

– محمد: خوب کدام یکی را انتخاب کردی؟

– مریم: ببین! اون بلوز آستین کوتاه[3] سفید با گلهای صورتی[4].

– محمد: آره، خیلی قشنگه! ولی اندازه ی[5] مادر هست؟

---

(1) بیا تو هم نظر بده: تعال وأعطني رأيك أيضاً.

(2) ای بدجنس! من که همیشه باهات (با تو) مشورت می کنم: أيها اللعين! إنني أستشيرك أيضًا.

(3) بلوز آستین کوتاه: كنزة ذات كُمٍّ قصير.

(4) سفید با گلهای صورتی: بيضاء مع ورود زهرية (مزهَّرة).

(5) اندازه: قياس / حجم.

– مريم: خوب می توانم پرو کنم[1]. می دونی اندازه ی من و مادر تقریبًا یکیه (یکی است).

– محمد: باشه، ولی بازهم پرو کن.

– مریم: ببخشید خانم! میشه (می شود) این بلوز را پرو کنم؟

– فروشنده: سایز شما چنده؟[2]

– مریم: معمولًا سایز 37 می پوشم.

– فروشنده: پس یک لحظه صبر کنید. اون که توی وِیترینه[3](ویترین است) سایز چهله (چهل است).

– مریم: نه لطفًا دو شماره کوچکتر به من بدهید!

– محمد: یک رنگ دیگر را هم امتحان کن.

– مریم: نه، همین رنگ خوبه.

– فروشنده: بفرمایید!

---

(1) می توانم پرو کنم: أستطيع القياس.

(2) سایز شما چنده: كم هو قياسك؟

(3) وِيترينه: جام العرض.

- مريم: متشكرم! جای پرو كجاست؟

- فروشنده: همون روبه رو.

- محمد: خوب مريم جان! امتحان كردی؟

- مريم: برای من كمی گشاد[1] است، ولی حتمًا اندازه ی مادر می شود.

- محمد: خوب فكر كنم سوغاتی[2] خوبی برای مادر خريديم.

- مريم: قيمتش هم بد نيست، ازش (از او) پرسيدم، وميگه (ميگويد) 11000 تومان.

- محمد: خيلی خوبه! تقريبًا 600 لير سوری.

- فروشنده: ببخشيد! لطفاً فاكتور[3] را به صندوق بپردازيد!

- محمد: چشم! صندوق كجاست؟

- فروشنده: همين بَغَله[4] (همين كنار است).

- مريم: من همينجا منتظر می مانم.

---

(1) برای من كمی گشاد: بالنسبة إلي واسع قليلًا.

(2) سوغاتی: هدية السفر (العُرَاضة).

(3) فاكتور : فاتورة.

(4) بَغَل: قرب / جانب.

- محمد: من پولو(پول را) می دهم و برمی گردم.

- محمد: بفرمایید این فاکتور!

- فروشنده: مبارکت باشه!

- مریم: متشکریم!

- فروشنده: به سلامت!

- محمد: ممنون!

*****

به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

1. مریم ومحمد برای خرید به کجا رفتند؟

2. ایشان به کدام قسمت فروشگاه رفتند؟

3. کت و شلوار دوخت کجا بود؟

4. مریم چه سوغاتی برای مادرش خرید؟

5. قیمتها از سوریه گرانتر بود یا ارزانتر؟

6. شما معمولاً از کجا خرید می کنید؟

*****

گفتگوی 11

در رستوران

– محمد: امروز روز آخر است. می خواهم تو را به یک ناهار ایرانی دعوت کنم.

– مریم: چرا می خواهی ولخرجی کنی؟[1]

– محمد: خواهش می کنم مریم جان! برای تو ولخرجی محسوب نمیشه (نمی شود).

– مریم: کجا می ریم (می رویم)؟

– محمد: الآن معلوم می شود، آهای تاکسی!

(1) ولخرجی کردن: الإسراف.

راننده تاكسى: كجا داداش(برادر)؟

– محمد: خيابون(خيابان) ميرداماد، چلوكبابى[1] حاتم.

راننده: بفرمايين بالا!

– محمد (در حالى كه در را باز مى كند) مريم بپر بالا.

– مريم: مرسى!

راننده: مسافر سوار كنم يا دربست[2] برم(بروم)؟

– محمد: نه ، مشكلى نيست، مسافر سوار كنيد!

– مريم: تاكسى هاى ايران مثل سوريه نيست.

– محمد: آره ، در ايران تاكسى ها با ظرفيت كامل حركت مى كنند[3].

سه نفر يا چهار نفر، و مسيرهاى مختلف.

– مريم: جالبه!

---

(1) چلوكبابى: الكبابجي.

(2) مسافر سوار كنم يا دربست: هل أحمل مسافرين أم طلب خاص؟

(3) در ايران تاكسى ها با ظرفيت كامل حركت مى كنند: في إيران تسير التكسي بسَعة كاملة.

*****

(چلو كبابی)

– دربان[1]: خوش آمدید! بفرمایید!

– محمد: متشکرم! قسمت خانواده پایین است یا بالا؟

– دربان: بالا.

– مریم: حالا چی می خواهید بخوریم؟

– محمد: ببینیم چی دارن(دارند). من که غذاهای ایرانی را خوب نمی شناسم.

– پیشخدمت(2): چی میل می فرمایید؟

– محمد: چی دارین؟

– پیشخدمت: کباب برگ، جوجه کباب، کباب بره، کباب بختیاری، کباب سلطانی، کباب کوبیده(1)، زرشک پلو با مرغ(2)، باقلا پلو(3) با مرغ وبا ماهیچه(4)، والبته چلوی ساده(5) هم موجود است(هست).

---

(3) دَرْبان: البوَّاب.

(2) پیشخدمت: الخادم.

– مريم: سوپ[6] هم دارين؟

– پيشخدمت: بله؛ سوپ جو ، سوپ قارچ وسوپ سبزيجات[7].

– محمد: خوب مريم چى سفارش بدم (بدهم).

– مريم: من معروفترين غذاى ايرانى را مى خورم.

– محمد: يعنى چى؟

– مريم: چلو كباب[8].

– محمد (رو به پيشخدمت): خورشت[9] هم داريد؟

---

(1) كباب برگ، جوجه كباب، كباب بره، كباب بختيارى، كباب سلطانى، كباب كوبيده: أنواع مختلفة من الكباب.

(2) زِرشک پلو با مرغ: أرز ودجاج.

(3) باقلا پلو: أرز بالفول.

(4) ماهيچه: سمك.

(5) أرز سادة.

(7) سوپ: حساء (شوربة).

(7) سوپ جو، سوپ قارچ وسوپ سبزيجات: شوربة شعير، شوربة فطر، شوربة خضروات.

(8) چلو كباب: كباب مع أرز.

(9) خورشت: المرقة.

– پیشـخدمت: بلـه، البتـه! خورشـت فسـنجان، خورشـت بادمجـان، خورشت قیمـه، خورشت هویج ، خورشت کرفس ، خورشت آلـو و قورمـه سبزی[1].

– محمـد: آهـا! اسـم همـین غـذا را فرامـوش کـرده بـودم. مـن پلـو و خورشت قورمه سبزی می خورم.

– پیشخدمت: پس یـک پُرس چلو کباب برگ و یـک پرس خورشت قورمه سبزی و پلوی ساده.

– مریم: من کمی هم سوپ قارچ می خورم.

– محمد: برای من هم بیاورید.

پیشخدمت: سالاد ونوشیدنی[2] چه می خواهید؟

– محمد: سالاد فصـل (کـاهو[1] وخیـار وگوجـه[2] فرنکـی) تُـرشی[3] و دوغ[4] لطف کنید؟

---

(1) خورشت فسنجان، خورشت بادمجان، خورشت قیمه، خورشت هویج، خورشت کرفس، خورشت آلو وقورمه سبزی: أنواع من المرق: الباذنجان، البطاطا، الجزر، الكرفس، الخضروات.

(2) سالاد ونوشیدنی: السَّلَطة والمشروبات (كالكولا والعيران).

- مريم: نه، من دوغ نمی خورم، من نوشابه[5] می خواهم.

- پیشخدمت: بله، چشم تا چند لحظه ی دیگر درخدمت شما هستیم.

- محمد: متشکریم.

- مریم: محمد عجب جای شیک وتمیزیه[6](تمیزی است)!

- محمد: آره، یکی از رستورانهای معروف تهران است.

- مریم: متشکرم که مرا به اینجا آوردی.

- محمد: خواهش می کنم، وامیدوارم غذاهایی که سفارش دادیم خوشمزه باشد[7]!

- مریم: حتمًا هست!

---

(1) کاهو: خس.

(2) گوجه: بندورة.

(3) تُرشی: مخلَّل.

(4) دوغ: عيران.

(5) نوشابه: كازوز.

(6) عجب جای شیک و تمیزیه: يا له من مكان فاخر ونظيف!

(7) امیدوارم غذاهایی که سفارش دادیم خوشمزه باشد: آمل أن تكون الأغذية التي طلبناها لذيذة.

– پيشـخدمت (بعـد از چيـدن غـذاها[1]): امـرى ديگـرى (ديگـه اى) نيست؟

– محمد: نه، ممنون!

– پيشخدمت: نوش جان![2]

*****

(1) بعد از چيدن غذاها: بعد إحضار الطعام.

(2) نوش جان: هنيئًا!

گفتگوی 12

خدا حافظی[1]

– محمد: مریم جان! همه ی وسایلت را برداشتی؟

– مریم: بله، همه چیز را جمع کردم.

– محمد: کیف کوچکت زیر تخت افتاده بود، دیدی؟

– مریم: بله گفتم همه چیز را برداشتم یعنی همه چی.

– محمد: خوب، پس آماده ای که برویم؟[2]

– مریم: خودم آماده ام، اما دلم نه![3]

– محمد: من هَمْ مثل تو دلم نمی خواهد به این زودی برگردیم[4].

– مریم: ولی چاره ای نیست[5].

(1) خدا حافظی: الوداع!

(2) خوب، پس آماده ای که برویم: حسنًا، فهل أنتِ مستعدَّة للذهاب؟

(3) خودم آماده ام، اما دلم نه: أنا مستعدَّة، أما قلبي فلا.

(4) من هَمْ مثل تو دلم نمی خواهد به این زودی برگردیم: أنا أيضًا مثلك، قلبي لا يرغب في العودة بِهذه السرعة.

(5) ولی چاره ای نیست: لكن لا يوجد حيلة.

– محمد: فكر كنم تاكسى تلفنى آمد، بيا برويم پايين.

– مريم: بله بايد زودتر به فرودگاه برويم.

*****

– مريم: محمد مواظب وسايل باش تا من يک بسته آدامس از اين فروشگاه بخرم![1]

– محمد: برو! راحت باش! من اينجا هستم.

– مريم: زود برمى گردم.

– محمد: ولى ببين كى دارد مى آيد؟

– مريم: چه خوب! مهسا است! واقعا دلم مى خواست او را دوباره ببينم.

– محمد: سلام مهسا خانم! راضى به زحمت شما نبوديم[2].

– مهسا: سلام! زحمتى نبود، براى دل خودم آمدم.

---

(1) محمد مواظب وسايل باش تا من يک بسته آدامس از اين فروشگاه بخرم: احفظ الأغراض يا محمد ريثما أشتري دستة علك (علكة) من هذا المَتجر.

(2) سلام مهسا خانم، راضى به زحمت شما نبوديم: سلام مهسا، لم نكن نرغب في عذابك.

– مريم: خيلى لطف كردى مهسا جون!

– مهسا: خواهش ميكنم، اين بسته مال شماست.

– محمد: چه بسته بزرگى! اين چيه؟

– مهسا: پسته ى ايران و يک بسته زعفران[1] كه سوغاتى مخصوص ايران است، و مادرم داده براى مادرتان.

– مريم: واى! خيلى متشكريم، حسابى ما را شرمنده كرديد[2].

– مهسا: خواهش مى كنم! قابل شما را ندارد[3].

– محمد: ما از همه ى زحمت هاى شما خيلى سپاسگزاريم.

– مريم: من هم همينطورم. اگر تو نبودى ما نمى توانستيم آن همه جاى خوب و ديدنى تهران را پيدا كنيم، و ببينيم.

---

(1) پسته ى ايران ويک بسته زعفران: فستق إيراني وعلبة زعفران.

(2) واى! خيلى متشكريم، حسابى ما را شرمنده كرديد: يا إلهي! نحن ممتنون كثيرًا، لقد أخجلتِنا كثيرًا.

(3) خواهش مى كنم! قابل شما را ندارد: العفو، لا شيء يستحق الذكر (لا شيء يعادل مقامكم وقيمتكم).

– محمد: بله مثلاً: بازار بزرگ تهران، موزه ها ، كوه دركه، پارک جمشيديه، باغ وحش، كاخهای سعدآباد، دانشگاه تهران.

– مريم: واقعًا، يا مثلًا: كتابفروشی های جلوی دانشگاه، موزه ی فرشِ ايران، ميدانِ آزادی، پاركِ ملت، پاركِ ساعی وخيلی جاهای ديگر.

– مهسا: خوشحالم كه راضی هستيد. البته ايرانِ ما خيلی بزرگ است، و يک سفر يكساله(1) لازم است تا همه جا را ببينيد.

– مريم: ما بازهم برمی گرديم.

– محمد: و البته با پدر و مادرم.

– مهسا: من هم دلم می خواهد ايشان را ببيند.

– مريم: (با خنده) ايشان هم در تلفن گفتند كه دلشان می خواهد تو را ببينند.

– محمد: من همينجا رسمًا از شما دعوت می كنم كه به سوريه مسافرت كنيد، و چند روزی مهمان ما باشيد.

---

(1) يک سفر يكساله لازم است تا همه جا را ببينيد: تحتاج إلى سفر لسنة واحدة كي تشاهدوا كل مكان.

– مریم: سوریه هم جاهای دیدنی زیادی دارد.

– مهسا: بله میدانم، شهرهای تاریخی دمشق ، حلب و حمص در سوریه هستند، وحتماً در آینده ی نزدیک این کار را خواهم کرد.

– مریم: به هرحال ما منتظریم.

– محمد: و دلمان برای شما تنگ می شود[1].

– مریم (با خنده): من هم دلم برایت تنگ می شود، ولی البته دل بعضی ها بیشتر!

– مهسا(با خنده): ای مریم شیطون! اذیت نکن! من هم دلم برای شما تنگ می شود.

– محمد: در هر صورت از زحمات شما ممنونیم[2].

– مهسا: قابل شما را نداشت.

– مهسا: شماره ی تلفن مرا که دارید؟

– محمد: بله بله، حتماً زنك می زنم!

---

(1) دلمان برای شما تنگ می شود: سوف نشتاق إليكم.

(2) در هر صورت از زحمات شما ممنونیم: على أية حال ممتنُّون لعذابكم.

– مریم: محمد ببین بلندگو چه می گوید؟

– مهسا: پرواز شما را اعلام کرد برای تحویل وسایل باید به گیت5 (باجه پرواز) بروید.

– محمد(با درد): خوب مهسا خانم باید برویم! در سوریه منتظر شما هستیم. خداحافظ!

– مهسا: ممنونم، و به خدا می سپارمتان[1].

– مریم (مهسا را می بوسد): مهسا جان! خدا حافظ!

– مهسا: خدا نگهدار، و سفر به خیر!

– محمد: خدا نگهدار!

– مهسا: سفر به خیر!

*****

(1) ممنونم، وبه خدا می سپارمتان: شكرًا، وأستودعكم الله.

گفتگوی 13

در اتاق محمد- دمشق

- مریم: محمد چطوری؟

- محمد: منظورت چیه؟ خوبم!

- مریم: ولی خوب نیستی! خیلی دستپاچه به نظر می رسی!

- محمد: سَر به سَرم نگذار! معلوم است که نگرانم!

- مریم: چرا نگرانی؟ امشب مهسا و مادرش می آیند، و همه چیز به خوبی و خوشی پیش می رود.

- محمد: نه اینقدرها هم ساده نیست، معلوم نیست مادرِ مریم شیوه ی زندگی ما را بپسندد.

- مریم: خوب، مهسا ومادرش می دانند که ما ویژگیهای فرهنگی، و رسم و سنت های خاص خودمان را داریم.

– محمد: من هم از همين مى ترسم، مى ترسم كه مادرِ مهسا فكر كند ما تفاهم نخواهيم داشت.

– مريم: به نظرمن اين موضوع مهمّ را نبايد پنهان كرد، و بهتر است مهسا از روز اول متوجّه اين تفاوتها باشد.

– محمد: واقعاً تو اينطور فكر مى كنى؟!

– مريم: بله، مهسا يک آدم بالغ است، ومى تواند خودش تشخيص بدهد. اما يک موضوع مهمتر وجود دارد كه تو آن را ناديده گرفتى.

– محمد: اون چيه؟

– مريم: به همين سادگى كه نمى گويم.

– محمد: خواهش مى كنم مريم اذيت نكن! نظرت را بگو ديگه (ديگر)!

– مريم: خوب ببين! اين درست است كه تو و مهسا از دو كشور با فرهنگهاى متفاوت هستيد، اما زمينه هاى مشتركى هم وجود دارند.

– محمد: اتفاقاً وقتى با مريم چت مى كردم ، درباره اين موضوع زياد با هم حرف زديم. اما دلم مى خواهد ببينم تو هم مثلِ ما فكر مى كنى؟

- مریم: آیا شما هم درباره ی مشترکات تاریخی صحبت کردید؟

- محمد: بله، صحبت کردیم.

- مریم: اما به نظر من مهمترین اشتراکِ تو و مهسا مسألهی اعتقادات دینی شماست (شما است).

- محمد: آفرین مریم، به نکته خوبی اشاره کردی!

- مریم(با هیجان): بله شما دارای فرهنگِ دینی مشترکی هستید، و در کنار چنین تفاهمی اختلافاتِ فرهنگی دیگر قابل حلّ است. البته اگر محبت حقیقی وجود داشته باشد!

- محمد: بله حقیقتاً همینطور است، هر دوی ما مسلمانیم، و اساس فکری ما یکی است.

- مریم: و دیدگاه شما نسبت به جهانِ هستی و زندگی تقریباً یکسان است.

- محمد: آره تو راست میگویی، چه خوب که به این موضوع مهم اشاره کردی! ما هر دو دارای جهان بینی یکسانی هستیم، واین یعنی همه چیز.

– مریم: من که گفتم تو بیهوده نگرانی ، شما هر دو به خدای یگانه ایمان دارید، وبه جهانِ آخرت وروزِ معاد معتقد هستید، واین اساس تفاهم شماست.

– محمد: با این همه من نگران مادرِ مهسا هستم، که با ازدواج من ومهسا موافقت نکند.

– مریم: ببین محمد! اگر خودت دچار تردید بشوی دیگر هیچ کاری درست نمی شود. اما من یک نقطه ی تفاهم دیگر هم می بینم.

– محمد: دیگه چیه؟ دختر بلا؟

– مریم: آهان! این یکی را دیگر مجانی نمی دهم.

– محمد: تو را به خدا اذیت نکن! حال و روز مرا نمی بینی که چقدر پریشانم؟

– مریم: خوب خوب باور کردم ، لازم نیست « ننه من غریبم در بیاوری»!

– محمد: خوب! به نظر تو آن موضوع دیگر تفاهم من ومهسا چیست؟

– مریم: رشته ی تحصیلی مهسا چیه؟

- محمد: خوب، ادبیات تطبیقی.

- مریم: ورشته ی تحصیلی تو چیه؟

- محمد: خوب معلومه (معلوم است) زبان وادبیات فارسی.

- مریم: خوب برادر من! رشته های تحصیلی شما هم در یک زمینه است.

- محمد: آفرین! چرا این نکته ی اساسی یادم نبود؟!

- مریم: خوب تو عاشقی، و طبیعی است که فکرت خوب کار نکند.

- محمد: بد جنسی نکن! راست می گویی ما می توانیم زمینه‌ی فعالیت‌های علمی مشترک داشته باشیم.

- مریم: بله همینطوره؛ اما اگر الآن به فرودگاه نرویم هیچ تفاهمی به درد نخواهد خورد.

- محمد: آخ آخ ! بدو بدو!... دیر شد! الآن هواپیما می نشیند.

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1- به نظر شما چرا محمد دستپاچه به نظر می رسید؟

2- – مریم فکر می کرد که چه موضوع مهمی را نباید از مهسا پنهـان کرد؟

3- چرا رشته ی تحصیلی مشترک می تواند باعث ایجاد تفاهم بین دو نفر شود؟

4- مهمترین نقطه اساسی اشتراک بین مهسا و محمد چیست؟

5- کدام عضو خانواده مهسا ممکن است با ازدواج مهسا و محمد موافقت نکند؟

*****

کلمه ها، اصطلاح‌ها وعبارات متن:

– دستپاچه: مضطرب، پریشان.

– سربه سر گذاشتن: اذیت کردن به شوخی، مزاح کردن .

– نادیده گرفتن: ندیدن، غفلت کردن از فهمیدن چیزی.

– زمینه: مجال، اساس.

– چت کردن: گفتگو های اینترنتی به شکل متن و صوت.

– دیدگاه: چشم انداز (وجهه النظر).

– جهان بینی: دیدگاه، نگاه کلی به زندگی و هستی (الرؤیة).

– دچار شدن: گرفتار شدن، مبتلا شدن.

– بلا: در این متن یعنی شیطان و زرنگ.

– حال و روز: احوال.

- پریشان: مضطرب.

- " ننه من غریبم درآوردن ": تظاهر به ضعف و عجز کردن.

- رشته ی تحصیلی: گروه آموزشی درسی هر کسی در دانشگاه.

- ادبیات تطبیقی: ادب مقارن.

گفتگوی14

تاریخ ادبیات یا صُبحانه

– مریم: صبح به خیر مهسا!

– مهسا: صبح به خیر مریم جون! چه زود بیدار شدی؟!

– مریم: خیلی هم زود نیست. ساعت شش و نیم است.

– مهسا: امروز کلاس داری؟

– مریم: نه امروز کلاس ندارم.

– محمد: صبح به خیر خانمها!

– مریم: سلام ! تنبلها هم زود بیدار شدند.

– مهسا: سلام محمد صبحت به خیر !

– محمد: چطوری؟ اولین شبِ اقامت در سوریه چطور بود؟ خوب خوابیدی؟

– مریم: چشمهای قرمزِ مهسا می گوید که خوب نخوابیده است.

– مهسا: حق با تو است، نمی دانم چرا اضطراب داشتم، خوابهای آشفته دیدم، و بالآخره با صدای اذانِ مسجد بیدار شدم، و بعد از نماز نخوابیدم.

– محمد: متأسفم که این را می شنوم.

– مریم: فکر می کنم به خاطر عوض شدن جای خوابت بوده، یا از سفر طولانی خسته شدی.

– محمد: درسته من هم فکر می کنم دلیلش همینه(همین است) ، باز هم متأسفم.

– مهسا: نه تأسفی ندارد، چون خیلی هم بَد نبود.

راستی! جزوه ی تاریخ ادبیات شما را خواندم ،خیلی برایم مفید بود.

– مریم: موافقید بقیه ی حرفها را کنار میز صبحانه بزنیم؟

– محمد: پیشنهاد خوبیه! مادر هم بیدار است، وصبحانه حاضر است.

– مادر محمد: بچه ها! بیایید صبحانه بخورید!

– مهسا: شما بروید، من یک آبی به صورتم بزنم وبیایم.

– محمد: ببين جزوه را هم با خودت بياور سر ميز صحبت كنيم.

– مريم: بالآخره نفهميديم مى خواهيم صبحانه بخوريم، يا تاريخ ادبيات بخوانيم؟!

– مهسا: هر دو.

مادرِ محمد: محمد جان از مهمانت پذيرايى كن!

– محمد: چشم مادر!

– مهسا: متشكرم! من مثلِ خانه ى خودمان از خودم پذيرايى مى كنم.

– مريم: خدا را شكر تو احساس راحتى مى كنى. حالا بگو چـى مى خورى؟

– محمد: مريم! براى مهسا كمى فول بريز!

– مهسا: نه نه ! متشكرم من نان وپنير ومربّا را ترجيح مى دهم.

مادرِ محمد: مريم جان اين پنير را بگذار نزديک مهسا خانم، من بروم ببينم مادر مهسا جون بيدارند.

– مريم: چشم مادر! شما برويد، ما حواسمان هست.

– محمد: خوب مهسا خانم! از جزوه‌ی استادِ ما خوشت آمد؟

– مهسا: بله، خیلی جزوه‌ی جمع و جور ومفیدی بود. تقریباً همه اش را خواندم.

– مریم: تو با دیدگاه استادِ ما موافقی؟

– مهسا: در چه موردی؟

– مریم: درباره ی تقسیم بندی آثار ادبی.

– محمد: مریم با این نوع نگاه به ادبیات موافق نیستم.

– مهسا: منظورت نگاه دوره ای – تاریخی است.

– محمد: دقیقاً.

– مریم: ببین مهسا! من می گویم نباید تا این حد ادبیات را با مسائل تاریخی درهم آمیخت.

– محمد: مریم شیشه ی عسل رو بده به من! (در حالی که عسل را روی نان می مالد) ببینید! من معتقدم جدایی ادبیات از بستر تاریخی امکان پذیر نیست.

– مهسا: من هم معتقدم ادبیات در بستر تاریخ آفریده می شود، واز اوضاع سیاسی واجتماعی همواره متأثر است.

– مریم: من نمی گویم متأثر نیست، ولی تقسیم بندی تاریخی را پایمال کردن حق شاعران و نویسندگانی می دانم که سبک خاص و مستقل داشتند.

– مهسا: بذار(بگذار) این لقمه‌ام را بخورم، الآن نظرم را می گویم.

– محمد: (با خنده)عجله نکنید، شیرتان هم سرد شد!

– مهسا: خیلی ممنونم! الآن می نوشم. ببینید من نظر مریم را قبول دارم.

– مریم: چطور؟

– مهسا: به این شکل که اگر یک سبک را بر آثار ادبی یک دوره مسلط بدانیم، تکلیف دیگران که سبک خاصی داشتند وهمراه سبک دوره نبودند چه می شود؟

– محمد: خوب خوب، خیلی جالب است!

– مریم: خوب شما که نمی توانید هم نظر مرا بپذیرید، وهم نظرِ محمد را قبول داشته باشید.

– محمد: نه، شاید جمع بین این دو نظریه امکان پذیر باشد.

– مهسا: بله کاملاً درسته. ما می توانیم بگوییم در یک دوره ی تاریخی یک سبک شعری بر آثار همه ی شاعران سایه انداخته است، یعنی اکثریت با این ویژگی سبکی است ولی استثناهایی هم وجود دارد.

– مریم: خوب این نظر کمی بهتر از نظر محمد است که هیچ دسته بندی دیگری را قبول نمی کند.

– محمد: مریم ولی بی انصافی می کنی! من همیشه گفتم نگاه دوره ای– تاریخی بهترین نگاه ادبی برای آثار ادبی فارسی است، که تأثیر زیادی از جریان های تاریخی پذیرفته اند. اما دسته بندی های دیگر هم امکان پذیر است.

– مهسا: در هر صورت جزوه ی استادتان خیلی خوب بود، و من با ویژگی شعر ایران در دوره ی اوّل یعنی سبک خراسانی آشنا شدم.

– مریم: مگر قبلاً نخوانده بودی؟

– مهسا: چرا ! یک مرور دوباره بود.

– محمد: خوب برنامه‌ی امروز چیه؟

– مریم: من ومهسا ومادرها می خواهیم برویم زیارت وگردش.

– محمد: یعنی فقط خانمها؟

– مهسا: نه تو هم می توانی با ما بیایی.

– محمد: ولی من می مانم خانه، وبرایتان غذا درست می کنم.

– مریم: خوب فرصت خوبی است، تو کمی خودت را برای مهسا جون لوس کنی.

– مهسا: ای مریم بد جنس! این پسر مظلوم را اذیت نکن!

– محمد: ازحمایت تو ممنونم مهسا!

– مریم: خوب، بهتر است خود شیرینی را همین الآن شروع کنی، ومیز صبحانه را جمع کنی.

– مهسا(با خنده): ما هم می رویم تا به مادرها ملحق بشویم.

– محمد: خدایا! امان از دست این دخترها!

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1- به نظر مریم چرا مهسا نتواسته بود بخوابد؟

2- چه چیزی نشان می داد که مهسا شبِ قبل خوب نخوابیده است؟

3- ایشان دربارهِ ی چه چیزی کنار میزِ صبحانه بحث کردند؟

4- شما چه نوع تقسیم بندی را در بارهِ آثار ادبی قبول دارید؟

5- ایراد تقسیم بندی ادبیات بر اساس دوره‌های تاریخی چیست؟

*****

كلمه ها، اصطلاح‌ها وعبارات متن:

- آب به صورت زدن: شستن سريع صورت، پراندن خواب با شستن صورت.

- پذيرايى كردن: تعارف كردن غذا وميوه و... به مهمان.

- بستر تاريخى: زمينه هاى تاريخى.

- همواره:هميشه، دائم.

- پايمال كردن: ازبين بردن، حق كسى را خوردن، باطل كردن حق كسى.

- امكان پذير: ممكن، قابل قبول.

- دسته بندى: تقسيم كردن، تنظيم اشياء و موضوعات بر اساس دليلى خاص.

– لوس کردن: انجام خدمتی خاص برای کسی تا مورد توجه و محبت او واقع شود.

– خود شیرینی: لوس کردن، انجام خدمتی خاص که مورد توجه دیگران قرار گیرد.

گفتگوی 15

جزوه‌ی استاد

– مریم: مهسا جون حاضر شدی؟

– مهسا: بله حاضرم! راه بیفتیم! خیلی دلم می خواهد هر چه زودتر دانشکده‌ی شما را ببینم؟

– مریم: اما باید کمی صبر کنیم تا محمد بیاید.

– مهسا: مگر محمد خونه نیست؟

– مریم: نه، پیش دوستش رفته است تا برای تو یک جزوه بگیرد.

– مهسا: متأسفم شما را به دردِ سر انداختم.

– مریم: نـه! چـه دردسری؟! محمـد دوسـت دارد بـرای بحثهـای علمـیاش

همواره یک سند معتبر داشته باشد.

– مهسا: مگر جزوه ی دوستش در باره ی چیست؟

– مریم: خلاصه ی بحث استادشان درباره ی ارتباطات فرهنگی است.

– مهسا: حالا فهمیدم ادامه ی بحث دیشب است.

– مریم: بله درسته. او می خواهد به تو نشان دهد که حرفهایش بی پایه

و اساس نبوده، و سندهای علمی دارد.

– مهسا: ولی نیازی به ارائه ی دلیل و مدرک نیست، من حرفهای او

را فهمیدم، و استدلالهای او را پذیرفتم.

– مریم: اما می دانی در آخر بحث چیزی گفتی که نشان دهندهی شکّ

وتردیدِ تو در بارهی حرفهای محمد بود.

– مهسا: امان از دست شما خواهر وبرادر! مگه من چی گفتم؟!

– مریم: به این زودی فراموش کردی؟

– مهسا: خوب من حرفهای زیادی زدم، نمی دانم منظورت کدام حرفِ

من است.

- مریم: تو گفتی: نمی توانی به حرفهایی که به احساسات شدید آمیخته شده است، اعتماد کنی.

- مهسا: متأسفم! ولی منظورم دقیقاً این نبود.

- مریم: چرا! منظورت را رک وپوست کنده نگفتی؟

- مهسا: خوب ما در شرایط بحث وتبادل نظر علمی بودیم، وطبیعی است در چنین فضایی من هم جدی باشم، وموضوع احساسات را کنار بگذارم.

- مریم: ولی تو ندیدی که مادرت چطور از آشپزخانه به حرفهای شما به دقت گوش می کرد.

- مهسا: چرا متوجه بودم، خوب مادرم نگران ماست.

- مریم: خوب این هم محمد!

- محمد: سلام دخترها! ببخشید! دیر کردم، می توانیم برویم.

- مهسا: محمد من راضی به زحمت تو نبودم.

- محمد: حالا دیر شده است، باید به کلاسمان برسیم، بهتر است بگذاریم بعد که برگشتیم در باره ی موضوع به طور مفصّل بحث کنیم.

– مریم: ولی محمد باعث رنجش خاطر مهسا جون شدی؟

– محمد: چرا؟ مگر چه کار کردم؟!

– مهسا: نه نه، من نرنجیدم، فقط از اینکه محمد به زحمت افتاده، شرمنده شدم.

– محمد: اصلاً زحمتی نبود. باید منطقی بود، حق با شماست.

– مریم: خوب، فعلاً بیایید برویم! چون تاکسی هم آمد.

– محمد: بفرمایید مهسا خانم!

– مهسا: شما بفرمایید! من هم می آیم.

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1–بچه ها کجا می خواستند بروند؟

2–- محمد کجا رفته بود؟

3–بحثِ دیشبِ بچه ها دربارەی چه بود؟

4–آیا – مهسا استدلال های محمد را پذیرفته بود؟ چرا؟

5–چه کسی، واز کجا، به حرفهای ایشان گوش می داد؟

*****

كلمه ها ، اصطلاح‌ها وعبارات متن:

- حاضر: آماده، مستعد.

- دَردِسَرْ: زحمت، رنج، مشكل.

- آميخته: مخلوط، همراه.

- رک وپوست كنده: واضح و روشن، صريح گفتن چيزی.

- تبادل نظر علمی: بحث و گفتگوی علمی.

- رنجش خاطر: رنجيدن از كسی، اذيت شدن.

*****

گفتگوی 16

کتابخانه‌ی ملّی (1)

– محمد: بفرمایید از این طرف به سالن اصلی برویم.

– مریم: محمد مگر نمی خواستی اول برویم پیش دوستت که اینجا کتابدار است؟

– محمد: متأسفانه امروز نوبت کاری او نیست، او فقط روزهای فرد کار می کند.

– مریم: چه بَد!

– محمد: مشکلی نیست، ما برای بازدید آمدیم از مدیر گروه، هم برای معرفی و ورود مهسا نامه گرفته‌ام، وتازه (ضمنًا) هردوی ما عضو کتابخانه هم هستیم.

– مهسا: چی شده! مشکلی هست؟ شما دو نفر پچ پچ می کنید!

– مریم(باخنده): نه مشکلی نیست.

– محمد: خوب اول کجا برویم؟ تالار قرائت یا بخش کتب مرجع؟

– مهسا: ولی من بیشتر مشتاق بخش نسخه های خطی هستم.

– محمد: مریم تو چی؟

– مریم: هر چی مهسا جون بخواهد من هم موافقم.

– مهسا: من بیشتر دوست دارم بخش نسخه های خطی را ببینم.

– محمد: فکر می کنم برای شروع باید برویم سراغ فهرستها.

– مریم: درسته قفسه فهرستها در طبقه دوم است.

– محمد: البته بخشی از فهرستهای الفبایی آنجاست. وبخشی از فهرستهای عمومی هم طبقه اول است.

– مریم: ولی ما فهرست نسخه های خطی را می خواهیم که من می دانم آنجاست.

– مهسا: چه کتابخانه بزرگی!

– محمد: حالا صبر کن تا بخش کتب مرجع را ببینی!

– مريم: این فهرستها مربوط به نسخه های قدیمی است که از کتابخانه ظاهریه به اینجا منتقل کردند.

– مهسا: می شود یک نگاهی به آنها بیندازم؟

– محمد: بله، چرا که نه؟ ما برای همین اینجا هستیم.

– مهسا: خیلی متشکرم!

– مریم: مهسا دنبال چیز بخصوصی می گردی؟

– مهسا: اره، یکی از دوستانِ من پایان نامه ی فوق لیسانسش(کارشناسی ارشد) تصحیح نسخه های خطی دیوان شاعری از قرن ششم است. می خواهم ببینم نسخه ی مربوط به او در این فهرستها هست.

– محمد: چه جالب! دوستِ شما این نسخه ها را از کجا به دست آورده است؟

– مریم: محمد یادت رفته در ایران چند تا کتابخانه بزرگ است که نسخه های خطی هم دارند.

– محمد: بله یادم هست، برای همین پرسیدم.

– مهسا: خوب، همان طور كه مريم جان گفت، در ايران هم ما چند كتابخانه بزرگ داريم كه نسخ خطى فراوانى در آنها نگهدارى مى شود.

– مريم: ما چند كتابخانه را ديديم.

– محمد: كتابخانه مركزى دانشگاه تهران را ديديم.

– مريم: و كتابخانه مَلِک.

– مهسا: آفرين مريم! كتابخانه ى قديمى مَلِک كه مختص كتابهاى نفيس قديمى، و نسخه هاى خطى است.

– محمد: مريم اين كتابخانه كدوم(كدام) خيابان بود؟ متأسفانه يادم رفته است.

– مهسا(با خنده): كتابخانه‌ى ملک ميدان امام است، پشت ساختمان وزارت امور خارجه.

– محمد: آهان! الآن يادم آمد. اون طاق قديمى و منطقه سنگفرش بسيار زيبا.

– مريم: محمد! يادت هست اون روز كه رفتيم آنجا چقدر خوش گذشت؟

- محمد: آره، يادش بخير!

- مهسا: انشاء الله باز هم آنجا ها را خواهيد ديد.

- مريم: (با خنده) بله بله، حتماً آقا محمد!

- محمد(با خجالت و خنده): راستى، بالآخره نگفتيد دوستتان نسخه هايش را از كجا گرفته بود؟

- مهسا: فكر مى كنم از كتابخانه مجلس، و كتابخانه آستان قدس رضوى نسخه ها را به دست آورده بود.

- مريم: كتابخانه ها نسخه ها را در اختيار متقاضيان قرار مى دهند؟

- مهسا: خوب، البته اصل نسخه‌ها را به كسى نمى دهند، چون آسيب مى بينند و از بين مى روند، بلكه عكس يا ميكروفيلم آنها را تحت شرايطى در اختيار پژوهشگران قرار مى دهند.

- محمد: تا شما اين فهرستها را مى بينيد من سرى به كتابدار بزنم، و ببينم كتابخانه امروز تا كى باز است.

- مريم: باشه! تو برو ما اينجا هستيم.

– مهسا: ببین مریم! روی این برگ نوشته این نسخه مربوط به قرن پنجم هجری است، و یک کتاب فقهی است.

– مریم: خوب، دمشق از دیر باز مرکز فعالیتهای علمی بوده است.

– مهسا: موافقم، در سفرنامه‌ی اکثر جهانگردان قدیمی، منطقه ی شام وفلسطین جایگاه ویژه دارد. مثلًا ناصرخسرو که در سفرنامه‌اش درباره ی اینجا نوشته، ودر قرن پنجم به این منطقه سفر کرده است.

– مریم: او را خوب می شناسم در «متون نثر یک» کمی از سفرنامه ی او را خواندیم.

– مهسا: برای من خیلی جالب است که شما اغلب شعرا و نویسندگان ایران را می شناسید.

– مریم: تو دوست نداری از سفرت به دمشق یک سفرنامه بنویسی؟

– مهسا: چرا! شروع کردم، و دارم خاطراتم را می نویسم، شاید در انتها یک سفرنامه بشود.

– مریم: امیدوارم! ما هم بعدًا بخوانیم.

– مهسا: حتمًا!

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1. **نوبت کاری دوست محمد چه روزهایی بود؟**
2. **اولین قسمتی که بچه ها در کتابخانه بازدید کردند کجا بود؟**
3. **چرا مهسا دنبال نسخه های خطی بود؟**
4. **کدام یک از جهانگردان ایرانی به شام سفرکرده است، و اثر او چه نام دارد؟**
5. **کتابخانه های معروف ایران که نسخه خطی دارند ، کدامند؟**

*****

كلمه ها ، اصطلاحها وعبارات متن:

- بازديد: ديدن، ديدار، زيارة.

- توچى؟: تو چه مى خواهى؟

- كتابدار: مسؤول كتابخانه.

- جهانگرد: سيّاح، توريست.

- پژوهشگر: محقق، اهل علم و تحقيق.

- آسيب ديدن: خراب شدن.

- سفرنامه: نام كتاب ناصر خسرو قباديانى؛ شاعر ونويسنده قرن پنجم هجرى.

– سـفرنامه: گـزارش مبسـوط ومفصـل سـفر کـه مسـافر بـرای اطـلاع دیگران می نویسد.

– برگ: ورق، صفحه.

– از دیرباز: ازقدیم، زمان طولانی.

– سر زدن به کسی: دیدارِ کوتاه او.

– خاطرات: یاد داشتهای روزانه.

گفتگوی17

کتابخانه‌ی ملّی(2)

– محمد: خسته نباشید! توانستید چیزی پیدا کنید؟

– مهسا: نه، فعلاً چیزی ندیدیم.

– مریم: من حرف زدم و نذاشتم (نگذاشتم) مهسا خوب نگاه کند.

– مهسا: نـه ایـن چـه حرفیـه؟ خـودِ مـن هـم حواسـم پـرت اسـت، دیـدن فهرستهای کتابخانه احتیاج به وقت کافی، و دقّت فراوان دارد.

– محمد: حق با شماست، امروز فقط یک بازدید عمومی برای آشنایی است.

– مریم(با خنده): انشاء الله مهسا جون فرصت کافی برای تحقیق و تفحص در این کتابخانه خواهد داشت!

– محمد: انشاء الله! اگر مهسا خانم دوباره هوس سفر به سوریه داشته باشند!

– مهسا: والله چی بگم، همه چیز دستِ خداست، ببینیم چی پیش می آید.

– محمد: خوب بهتر است برای فرار از این بحث به تالار اصلی کتابخانه برویم.

– مریم: موافقم، اقلاً مهسا همه جای کتابخانه را ببیند.

– مهسا: از لطفِ شما خیلی ممنونم! برایم تجربه جالبی است، ضمناً با کتابخانه های خودمان نیز مقایسه می کنم.

– مریم: راستی محمد! پرسیدی کتابخانه چه ساعتی تعطیلی می شود؟

– محمد: بله، بخش اداری و امانت ساعت چهار تعطیل می شود، ولی قرائت خانه تا ساعت 8 شب باز است.

– مهسا: خیلی خوبه! جای مناسبی برای استفاده‌ی مفید از وقت است.

– محمد: بله همینطوره، من خیلی وقتها به اینجا می‌آیم، و برای تکلیفهای دانشگاهیم از فرهنگهای لغت، ومعجم های دو زبانه، در تالار مرجع استفاده می کنم.

– مریم: البته برای فرار از کارهای خانه هم جای بدی نیست.

– محمد: ای بدجنس! من که موقع برگشتن همیشه برای شما خرید می کنم.

– مهسا: مریم امروز حسابی سر به سرت می گذارد.

– مریم: خوب شوخی کردم، راست می گوید، محمد همیشه موقع برگشتن از میدان مَرجِه برایمان سبزی و میوه می خرد.

– محمد: اینجا دیگه باید سکوت کنیم، وگرنه صدای بقیه درمی آید.

– مهسا(خیلی آهسته): راستی! سیستم رده بندی کتابخانه‌های سوریه چگونه است؟

– محمد: مال بقیه کتابخانه ها را نمیدانم، ولی اینجا فکر می کنم براساس رده بندی دیوِیی است.

– مهسا: ولی در ایران اکثر کتابخانهای بزرگ رده بندی کُنگره دارند.

– مریم: منظورتان از رده بندی چیه؟

– مهسا: یعنی نظام علمی که بر اساس آن چیده مان کتابها را در قفسه ها تنظیم می کنند.

– محمد: یعنی هر کتابی در کدام قفسه باشد، ودر کنار کدام کتاب قرار بگیرد؟

– مریم: آها! حالا فهمیدم.

– مهسا: ببخشید! من می خواهم کمی اینجا بنشینم، و این مجله را ورق بزنم.

– محمد: خسته شدید؟

– مریم: خوب، حق داره، تقریبًا 3 ساعت است که سَرِ پائیم.

– محمد: باشه! کمی خستگی در کنید! بعد برویم. تا نگرانمان نشوند.

– مریم: ضمنًا خرید هم باید بکنیم و سفارش های مامان را انجام بدهیم.

– مهسا: پس استراحت لازم نیست، برویم در خانه استراحت می کنیم و گپ می زنیم.

– محمد: پس بیایید برویم!

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1. کتابخانه چه ساعتی تعطیل می شود؟

2. سیستم رده بندی کتابخانه یعنی چه؟

3. کتابخانه های بزرگ معمولاً با چه سیستمی تنظیم شده اند؟

4. محمد بعد از مطالعه در کتابخانه چه می کرد؟

5. آیا می دانید سیستمِ رده بندی دیوئی چه تفاوتی با رده بندی کنگره دارد؟

*****

کلمه ها، اصطلاح‌ها وعبارات متن:

- هوس کردن: تمایل داشتن، خواستن.
- صدای بقیه در می‌آید: اعتراض می کنند.
- سرپا بود: ایستادن، استراحت نکردن.
- رده بندی: دسته بندی، تقسیم، تنظیم

- چیده مان: چیدن، منظم کردن، ردیف کردن، تنظیم کردن، شیوه ی قرار گرفتن اشیاء.

*****

گفتگوی 18

غايب نشويم

– مريم: محمد آيا امروز قرار است به بازار حميديه وباب توما برويم تا مهسا خريد كند؟

– محمد: هرجا كه مهسا دوست داشته باشد با هم به آنجا مى رويم.

– مهسا: واقعاً هرجا من بخواهم؟

– محمد: بله واقعاً هر جا كه تو بخواهى؟

– مهسا: پس من دوست دارم به دانشگاه بيايم وبا دوستان تو بيشتر آشنا شوم.

– مريم: فكر خوبيه!

– محمد: باشه من حرفى ندارم، فقط زود حاضر شويد برويم، چون ساعت 11 كلاس دارم.

– مهسا: مريم جان! تو هم كلاس دارى؟ يعنى با ما مى آيى؟

– مريم: بله، همهء كلاسهاى من ومحمد مشترك است.

– مهسا: چه خوب! گاهی یکی از شما می تواند از کلاس غایب شود.

– محمد: همه‌ی بچه ها همین فکر را می کنند، ولی ما هر دو سرِ همه ی کلاسها حاضر می شویم.

– مهسا: چه خوب! معلوم است دانشجویانی درس خوانی هستید.

– مریم: خوب، اگر بیش از سه جلسه غایب شویم از امتحان محروم می شویم.

– محمد: البته همه اش هم این نیست، چون ما رشته‌ی تحصیلی خودمان را دوست داریم، وبا علاقه آن را انتخاب کردیم.

– مریم: راست میگه، واقعاً علّتِ اصلی اش همین است که غایب نمی شویم.

– مهسا: خوب من هم رشته ام را دوست دارم، اما گاهی هم از کلاس غیبت می کنم.

– محمد: باور نمی کنم.

– مهسا: چرا باور نمی کنی؟

– مریم: آخه تو خیلی آدم منظّمی به نظر می رسی.

– مهسا: شاید حق با تو باشد، اما گاهی که درسهایم را نخواندم و حضورم در کلاس بدون مطالعه قبلی فایده ای ندارد، خوب طبیعی است که شرکت نکنم.

– محمد: پس که اینطور! چشمِ ما روشن!

– مهسا: هی هی! شما خواهر وبرادر از این اعتراف صادقانه ی من سوء استفاده نکنید، خیلی کم این اتفاق می افتد، شاید در طول یک نیمسال (ترم) فقط یک بار.

– محمد: ما منظوری نداشتیم.

– مریم: راست می گوید، حالا بگو در درس چند واحدی غایب می شوی؟

– مهسا: اغلب درسهای ما 2 واحدی(دوساعتی) است، ولی چند تا درس 3 واحدی و 4 واحدی هم داریم.

– محمد: اما درسهای ما اغلب 4 واحدی و 3واحدی است، و خیلی کم درس 2 واحدی داریم.

– مريم: شما هم حلقه های بحث دارید.

– مهسا: بله، ما هم درسهایی داریم که به شکل سمینار ارائه می شود، و البته در اکثر درسهایمان تکلیف دانشجویی هم داریم، که یک موضوع تحقیقی تعیین شده است، که بعد از جستجو وتحقیق باید بنویسیم، وبه استادمان بدهیم.

– محمد: تو اینطور واحدهای درسی را دوست داری؟

– مریم: ما حلقه های بحث را خیلی دوست داریم چون همه دانشجویان شرکت می کنند.

– مهسا: من هم درسهای عملی وبحث انگیز را بیشتر دوست دارم، وخوشم نمی آید که استاد متکلّم وحده ی کلاس باشد.

– محمد: تحقیقهای دانشجویی معمولاً چند نمره دارد؟

– مهسا: خوب بستگی به نظر استاد دارد، از 3 نمره تا 10نمره در پایان ترم می تواند مربوط به تکلیفها و تحقیقهای دانشجویی شود.

– مریم: خیلی جالبه! ولی در نظام دانشگاهی سوریه فقط حلقه‌های بحث نمره کلاسی دارد، و در درسهای دیگر ملاک نمره ورقه امتحانی است.

– محمد: و این خیلی خوب نیست، چون از مشارکت دانشجویان در فعالیت‌های کلاسی می کاهد.

– مهسا: موافقم، چون در هر صورت دانشجو یان خیلی از کارها را به خاطر نمره می کنند.

– مریم: ولی در کلاسِ ما اینطور نیست، بچه ها مطالب خوبی می نویسند، یا همه دوست دارند متن ها را رو خوانی کنند، مگه نه محمد؟

– محمد: بله همینطور است که مریم می گوید، اما من می گویم اگر می خواهیم از کلاس دکتر اسماعیلی غایب نشویم بهتر است همین الآن راه بیفتیم.

– مریم: می توانیم بقیه ی حرفهایمان را در راه بزنیم.

– مهسا: من که خیلی وقته حاضرم، و فقط میخواهم کفش بپوشم.

– محمد: پس برويم، چون دكتر اسماعيلى دوست ندارد دانشجويان تأخير كنند.

– مريم: البته حق با اوست، چون وقتى دانشجو دير مى آيد متوجه بحث استاد نمى شود.

– مهسا: در ايران هم همينطور است، اغلب استادان اجازه نمى دهند دانشجويان بعد از ايشان وارد كلاس شوند.

– محمد: اما متأسفانه دانشجويانِ ما اين موضوع مهم را رعايت نمى كنند.

– مهسا: خيلى دلم مى خواهد اين دكتر اسماعيلى ، استاد ايرانى شما را ، ببينم.

– محمد: فقط كافيه نيم ساعت صبر كنى او را خواهى ديد.

– مريم: ما امروز با او دو تا درس داريم، هم صبح و هم بعد از ظهر.

– مهسا: چه درسهايى داريد؟

– محمد: مكالمه و متون نظم.

– مهسا: دوست دارم سر هر دو كلاسِ شما حاضر شوم.

– مريم: مطمئنم، پشيمان نخواهى شد.

– محمد: خوب، پس برويم!

– مهسا: موافقم.

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1. **چرا تأخیر در کلاس درس خوب نیست؟**

2. **درسهای محمد و مریم معمولاً چند واحدی است؟**

3. **بچه ها چه نوع کلاسهایی را دوست داشتند؟**

4. **منظور از تکلیف دانشجویی چیست؟**

5. **آیا مریم ومحمد از کلاسهایشان غایب می شوند؟ چرا؟**

*****

كلمه ها، اصطلاح‌ها وعبارات متن:

– **من حرفی ندارم: مخالف نیستم، چیزی نمی گویم.**

– **واحد درسی: ماده درسی.**

– **(2) واحد: درسی به ارزش دو ساعت.**

– **سمینار: ارائه درس به شکل بحث و سخنرانی، و پرسش و پاسخ.**

– **بحث انگیز: قابل بحث، موضوعی که سبب بحث شود.**

– **کاستن: کم کردن(می کاهد: کم می کند).**

– **روخوانی: قرائت متن از روی کتاب.**

– **راه افتادن: رفتن، شروع به رفتن.**

– **حاضرم: آماده ام.**

*****

گفتگوى 19

شام با فلسفه

– مريم: مهسا جون از پياده روى خسته شدى؟

– مهسا: نه اينقدر اين كوچه هاى تنگ و سنگفرش، و اين مغازه هاى صنايع دستى برايم جالب است كه اصلاً به پياده روى فكر نمى كنم.

– محمد: اين منطقه به شام قديم مشهور است، در واقع مركز شهر قديمى دمشق در همينجا بوده است.

– مريم: يعنى اطراف قلعه صلاح الدين، و جامع اموى، و بازار حميديه، و سوق مدحت پاشا.

– مهسا: خوب اين خيلى طبيعى است، ظاهراً قلعه بخش اصلى و يا مركزى شهر بوده است.

– محمد: در ساختار اغلب شهرهای قدیمی و باستانی یک قلعه وجود دارد، که تقریبًا هم مرکز حکومت و ساختمان دولتی بوده، وهم نقش دفاعی داشته است.

– مهسا: آفرین! دقیقًا همینطوره، در برخی از شهرهای قدیمی ایران هم اَرگ وهم قلعه وجود دارد.

– مریم: منظورت از ارگ چیه؟

– مهسا: خوب ارگ در زمان قدیم در ایران همان ساختمان مرکزی حکومت بوده که معمولًا حاکم در آن زندگی می کرده، والبته رویکرد دفاعی هم داشته است.

– محمد: آیا ارگها هم به بلندی واستحکام قلعه ها بودند؟

– مریم: من فکر می کنم این بستگی به مناطقی داشته که ارگها را در آن می ساختند.

– مهسا: دقیقاً، همینطور که مریم جون گفت، بعضی ها بلند بورند وخیلی وسیع مثل ارگ بَم که مربوط به حدود سه هزار سال قبل است، ومتأسفانه در زلزله ی بَم هم خیلی آسیب دید.

– محمد: آره، ما در تلويزيون ديديم، البته اون(آن) موقع ما هنوز دانشجوی زبان فارسی نبوديم، و خيلی متوجه نشديم.

– مهسا: ويک ارگِ ديگر که در ايران خيلی معروفه ارگ کريمخانی است که در شيراز است.

– مريم: انشاء الله يک روزی آنجا را هم ببينيم.

– مهسا: چرا که نه؟! انشاء الله اين دفعه که آمديد ايران ، حتماً به شيراز هم می رويم.

– محمد: خوب بفرماييد! رسيديم، اين هم بيت عربی يک رستوران سنتی.

– مهسا: وای! خدای من! عجب جای قشنگيه!

– محمد: اين رستورانها در واقع خانه‌های قديمی عربی هستند، که الآن به عنوان رستورانهای سنتی از آنها استفاده می شود، يا به قول شما تغيير کاربری دادند.

– مريم: محمد! بياييد کنار حوض بنشينيم!

– مهسا: آره، پيش فوّاره ها خيلی زيباتر است.

– محمد: خوب بچه ها! شام چی سفارش بدهیم؟

– مهسا: امروز با سلیقه ی شما می خواهیم غذا بخوریم.

– مریم: محمد! مهمانِ تو هستیم، هرچه خودت صلاح می دانی، ولی می دانی که من چی دوست دارم.

– محمد: آره! سلیقه تو را می دانم، ولی در باره سلیقه‌ی مهسا نگرانم.

– مهسا: نه، نگران نباشید! هرچه باشد من می خورم، ولی غذاهای غیرگوشتی را ترجیح می دهم.

– مریم: مهسا! نکنه تو هم طرفدار فلسفه ی خام خواری هستی؟

– محمد: بله، مهسا همینطوره.

– مهسا: نه بابا! من خام خوار نیستم، ولی گیاه خواری را بیشتر دوست دارم، و خیلی طرفدار گوشتخواری نیستم.

– مریم: ولی مهسا خوشمزه ترین غذاها همیشه غذاهایی هستند که با گوشت پخته می شوند.

– محمد: البته مریم! من با این نظر تو موافق نیستم، چون غذاهای غیر گوشتی خوشمزه هم زیاد داریم.

– مهسا: خوب، پس یکی از همان ها را برای من سفارش بدهید.

– محمد: چشم! فقط نمی خواهم بر خلاف فلسفه فکری شما باشد.

– مریم: بابا محمد! تو رو خدا وِل کن! چه فلسفه ای؟! شـــام مـــی خواهیم بخوریم یا فلسفه؟

– مهسا(با خنده): بله آقا محمد، خیلی سخت نگیرید!

– محمد: شوخی کردم، الآن ترتیبش را می دهم.

– مریم: راستی مهسا، قلیان هم می کشی؟

– مهسا: نه، این یکی دیگه واقعاً با فلسفه ی زندگیم مطابقت ندارد، معتقدم انسان نباید خودش دستی دستی به جسم خودش آسیب برساند.

– محمد: چقدر خوشحال شدم این را شنیدم.

– مریم: می دانی که محمد حتی از بوی کبریت هم بدش می آید چه برسد به قلیان و سیگار.

– مهسا: چه خوب! خدا را شکر.

– محمد: خوب، پس یک غذای سالم با سبزیجات فراوان سفارش می دهم، امیدوارم بپسندید!

– مريم: من فهمیدم چی سفارش دادی.

– محمد: خوب مریم، لو نده تا غذا را بیاورند.

– مهسا: من که بی صبرانه منتظرم.

– محمد: نوش جان!

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1. **شام قدیم در کدام منطقه دمشق است؟**
2. **قلعه ها در ساختار شهرهای قدیمی چه نقشی داشتند؟**
3. **در برخی شهر های ایران به جای قلعه چه مکانی وجود دارد؟**
4. **مهسا دوست داشت چه نوع غذایی بخورد؟**
5. **آیا محمد قلیان می کشید؟**

*****

كلمه ها، اصطلاح‌ها وعبارات متن:

- سَنگفرش: زمینی که با سنگ فرش شده باشد مثل کوچه ها و خیابانهای قدیمی.
- ارگ: ساختمان دولتی قدیمی، محل زندگی حاکم شهر در زمان قدیم
- باستانی: قدیمی، کهن.
- رویکرد: نقش، جنبه، نگاه و نظر.
- از این رویکرد: از این نظر، از این جانب.
- کاربری: استفاده.
- کاربر: استفاده کننده.
- تغییر کاربری دادن: عوض شدن نوع استفاده از چیزی، عوض کردن نقش و استفاده چیزی.
- از خانه به رستوران تغییر کاربری داده است: به جای خانه به عنوان رستوران استفاده می شود.

– گیاه خوار: کسی که مواد گوشتی نمی خورد.

– خام خوار: کسی که غذای پخته نمی خورد.

– طرفدار: طالب، راغب، دوستدار.

– ترتیب دادن: منظم کردن، انجام دادن، درست کردن و....

– دستی دستی: عمدی، خود خواسته.

– آسیب رساندن: آسیب زدن، اذیت کردن.

– لو دادن: گفتن یک چیز پنهان، رسوا کردن.

*****

گفتگوی 20

مجاز

– محمد: مریم! می خواهم چیزِ مهمّی از تو بپرسم.

– مریم (با خنده): بفرما داداش! من سراپا گوشم.

– محمد: مریم خواهش می کنم ، جانِ من ، جدّی باش!

– مریم: من کاملاً جدّی هستم، حرفت را بزن!

– محمد: در این مدت آیا مهسا حرفی درباره ی من به تو نگفته است؟

– مریم: چرا گفته است، مریم می گوید: محمد زیاد می خورد، زیاد می خوابد، خیلی هم شلوغ می کند!

– محمد: تو را خدا جدّی باش!

- مریم: خوب خوب، باشد منظورت را می فهمم، راستش را بخواهی ما دیشب با مهسا مفصّل دربارهی تو حرف زدیم.

- محمد: خوب! چی گفتید؟

- مریم: چقدر هولی! عجله نکن! خواهم گفت.

- مهسا: سلام بچه ها! خواهر وبرادر خلوت کردند!

- محمد(با دستپاچگی): سلام مهسا خانم! فکر کردم شما هم با مادرتان برای زیارت رفتید.

- مهسا: نه نرفتم، خسته بودم.

- مریم: پس تو کجا بودی؟ هیچ صدایی از تو نبود!

- مهسا: من دراز کشیده بودم، وفکر می کردم.

- محمد: به چی فکر می کردی؟

- مهسا: به خیلی چیزها؛ به خودم، به سوریه، به دانشگاه شما، به کلاسهایتان، به دوستان سوری جدیدی که پیدا کردم، به استادانتان.

- مریم: خوب دیگر چی؟

- مهسا(با خنده) خوب همین.

– محمد: (با نا امیدی) همین؟! پس بقیه ی مسائل چی؟ در باره ی ما فکر نمی کردید؟

– مهسا: (با خنده و شوخی) در باره ی تو ومریم؟ نه، چرا باید به شما هم فکر کنم؟

– مریم: ببین« خودت را به کوچه علی چپ نزن!» تو خودت می دانی منظور محمد چیست؟

– مهسا: آره، می دونم، ولی داشتم شما را امتحان می کردم، در عِلمِ بیان یک صنعت معنوی هست با عنوان مجاز.

– محمد: چی شده مهسا خانم! رمزگرا و سمبولیست شدید؟

– مریم: ببخشید مهسا جون! من کمی فکر کنم خِنگ شدم، چون منظور تو را نفهمیدم.

– مهسا: در صنعت مجاز شاعر می خواهد، منظور خود را غیرمستقیم بیان کند، برای همین از مجاز کمک می گیرد.

– محمد: والبته گاهی هم علاقه مجاز خیلی مهم است، شاعر می - گوید دست، اما منظورش قدرت است.

– مريم: بحث خيلی شيرينی است، ما در واحد درسی اصطلاحات ادبی با اين بحث اندكی آشنا شديم.

– مهسا: خوب، خدا را شكر كه مجازِ كلام مرا فهميديد.

– محمد: بله، در شعر شعرای عرب هم صَنعتِ مجاز يک صنعت پُر استعمال است.

– مهسا: بله همينطور است. می دانيد كه گاهی علاقه ی مجاز تضاد است، يعنی شاعر چيزی می گويد، ودقيقاً ضدّ آن را اراده می كند.

– مريم: مثلاً می گويد محمد پسر صبوری است، و منظورش ضد آن است.

– مهسا: آفرين مريم! دقيقاً منظورم را خوب فهميدی.

– محمد: يعنی می خواهی بگويی تو هم با مجاز حرف زدی، و به ما فكر می كردی؟!

– مهسا: بله، آدمِ باهوش خودش می فهمد.

– مریم: ولی مهسا جون من فکر می کنم درباره ی بعضی مسائل مهم زندگی صراحت و صنعت حقیقت، بهترین صنعت لفظی ومعنوی است.

– محمد: حق با مریم است.

– مهسا: صبر کنید! به موقع با صراحت هم صحبت خواهیم کرد.

– محمد:(صدای زنگ در است) من می روم در را باز کنم.

– مریم: فکر کنم مادرها برگشتند.

– مهسا: بله، صدای مادرم است.

– مریم: برویم چای حاضر کنیم حتمًا خسته اند.

– مهسا: برویم! من هم کمکتان می کنم.

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1. **محمد از مریم چه سوالی داشت؟**
2. **منظور مهسا از مجاز چه بود؟**
3. **از نظر محمد کدام صنعت بلاغی مناسب زندگی است؟**
4. **مادرها کجا رفته بودند؟**
5. **منظور از علاقه مجاز چیست؟**

*****

کلمه ها، اصطلاح‌ها وعبارات متن:

- **سراپا گوش بودن: به دقت گوش دادن.**
- **داداش: برادر به لفظ صمیمانه و خودمانی.**
- **دستپاچگی: اضطراب و عجله.**
- **دراز کشیدن: استراحت کردن.**
- **خود را به کوچه علی چپ زدن: یک ضرب المثل به معنای تظاهر به جهل کردن، فهمیدن ولی تظاهر به نفهمیدن.**
- **رمزگرا: تمایل به رمزی سخن گفتن، با ایما و اشاره سخن گفتن، از صنایع ادبی واسلوبهای ادبی نیز محسوب می شود.**
- **خنگ شدن: نفهمیدن، کند ذهن شدن.**

- اراده كردن: خواستن.

- حاضر كردن: آماده كردن، درست كردن.

- مجاز: از صنايع ادبى، يعنى استفاده از كلمه در غير معناى قرار دادى خود.

- علاقه مجاز: رابطه اى كه سبب استفاده از كلمه در معنى مجازى مى شود، رابطه بين معنى اصلى و معنى مجازى كلمه، مانند: حال و محل، جزء و كُلّ ، تضاد و...

- هول: عجول، مضطرب.

*****

گفتگوی 21

استراقِ سمع

– مهسا: سلام محمد! چرا اینطور غمگین نشستی به قول ما ایرانیان:

"زانوی غم بغل کردی"؟!

– محمد: نه، غمگین نیستم، داشتم فکر می کردم.

– مهسا: به چی فکر می کردی؟

– محمد: خوب تو فردا می روی بی آنکه ما با هم صحبتی بکنیم.

– مهسا: چرا این حرف را می زنی؟ ما فراوان با هم صحبت کردیم!

– محمد: نه، منظورم درباره ی خودمان و... خوب می دانی درباره ی آینده ما هیچ حرف جدّی نزدیم.

– مهسا: نه اصلاً اینطور نیست، همه ی حرفها که نباید بر زبان بیایید، ما خیلی چیزها درباره ی همدیگر فهمیدیم.

– محمد: مثلًا چه چیزی؟

– مهسا: خوب، من دیدگاه‌های ادبی تو را فهمیدم، یا مثلًا دیدگاه تو را در باره ی برخی از مسائل زندگی دانستم، علاقه مندی های تو را می شناختم.

– محمد: خوب... خوب! دیگه چی؟

– مهسا: واز سلیقه های تو در باره ی غذا و لباس وخیلی چیزهای دیگر با خبر شدم، دوستان تو را شناختم.

– محمد: واقعاً اینها را از تِه دل می گویی، یا برای دلخوشی من است؟

– مهسا: نه همه ی اینها واقعی است، و حرفِ دل من است.

– محمد: خوب، می دانی دلم می خواهد نظر تو را در باره اختلافات فرهنگی و رسم های اجتماعی بدانم.

– مهسا: خوب، ما باید واقع بین باشیم، اختلافات فرهنگی فاحشی بین شیوه‌ی زندگی ایرانی و سوری وجود ندارد.

– محمد: قبول دارم، ما اشتراکات زیادی داریم، اثرات فرهنگ مشترک دینی بین دو کشور فراوان است.

– مهسا: درسته در کشور من هم ما صبحگاهان با صدای بلند و دلنواز اذان مساجد از خواب بیدار می شویم، و در سوریه هم این صدای آسمانی شنیده می شود.

– محمد: آفرین! چه خوب توصیف می کنی! حرف هایت شبیه یک قطعه ادبی است.

– مهسا: از لطف تو ممنونم.

– محمد: والبته اشتراکات دیگری هم هست؛ ماه رمضان، سنت های دینی، پوشش مذهبی، حلال و حرامها ، بایدها و نبایدها و....

– مهسا: بله بله، کاملًا موافقم.

– مریم: سلام برعاشقان جوان!

– محمد: سلام! تو چرا اینقدر خندانی؟

مریم: اگر بدانی؟

– مهسا: سلام مریم جون! از وقتی از دانشگاه برگشتیم، تو را ندیدم.

– مریم: خسته بودم، کمی چرت زدم، اما دو تا صدای مهربان مرا از خواب بیدار کردند، و حرفهای خوبی شنیدم.

- محمد: يعنی می خواهی بگويی صدای ما تا اتاق تو می آيد.

- مريم: نه صدای شما تا آنجا نمی‌آيد.

- مهسا: پس منظورت از دو صدای مهربان چيه (چيست)؟

- مريم: آهه! فکر کرديد منظورم شماييد؟ نه بابا منظورم صدای دو تا مادر مهربان بود.

- محمد: بگو گوش وايساده(ايستاده) بودی، وبه حرف ديگران بی اجازه گوش می کردی.

- مريم: نه من گوش نايستادم. صدايشان بلند بود، ومن هم شنيدم وگرنه من استراق سمع نميکردم.

- مهسا: خوب حالا بگو چی شنيدی؟

- مريم: مادرِ من به مادرِ شما با همان فارسی دست وپا شکسته که می داند می گفت: حاج خانم بالآخره نظرتان را نفرموديد.

- محمد: منظور مادر چی بود؟ در باره ی چه چيزی می خواست نظر مادر مهسا را بداند؟

– مـريم: خـوب معلـوم اسـت ديگـر، دربـاره سـوريه، روش زنـدگی مـا وقضيه ی تو ومهسا.

– مهسا(با خجالت): مريم لطفًا دقيقًا بگو مادرم چی گفت؟

– مـريم: بلـه، روی چشمم! مـادرِ تـو اوّل كمـی تعـارف كردنـد، وتشـكر كردند، وبعد هم گفتند ما در ايران رسم ورسومی داريم.

– محمد: خوب مادرم چی جواب داد؟

– مريم: مادر گفت: من كه نمی دانم، ولی پدرِ محمد گفت كه به شما بگويم ما برای همه ی شرايطِ شما آماده هستيم.

– مهسا: چه جالب! قضيه دارد خيلی جدّی می شود!

– مريم: بله همينطوره.

– محمد: خوب مريم بعد چی شد؟

– مريم(با خنده): ديگر بقيه اش را نمی گويم.

– مهسا: مريم تو رو خدا اذيت نكن! بگو ديگه!

– محمد: می بينی مهسا؟ هميشه اين بدجنسی هايش را دارد!

– مريم: اگر شلوغ كنی ديگه حرف نمی زنم!

– مهسا: مریم به خاطرِ من!

– مریم: باشه! فقط به خاطرِ تو! مادر مهسا آخر سر به مادرم گفت: باشه! در تعطیلاتِ وسطِ ترمِ دانشگاهی برای خواستگاری رسمی تشریف بیاورید! انشاء الله زحماتِ شما را جبران کنیم.

– محمد: خوب! مادرم چی گفت؟

– مهسا: آره مریم جون، جواب مادرِ شما چی بود؟

– مریم: مادرم گفت: انشاء الله با پدرِ محمد خدمت خواهیم رسید.

– محمد: مریم راست می گویی؟

– مریم: بله، عین حقیقت است، خوب انشاء الله مبارک است! یاالله شیرینی مرا بدهید!

– مهسا (مریم را بغل می کند): متشکرم مریم جان! همیشه خوش خبر باشی!

– محمد (با خوشحالی زیاد): شیرینی تو روی چشمم!

*****

با توجه به متن قبل به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1. مهسا از محمد چی پرسید؟

2. محمد چرا غمگین بود؟

3. مریم صدای چه کسی را شنیده بود؟

4. مادرِ محمد و مهسا در باره ی چه چیزی حرف می زدند؟

5. چه زمانی قرار است خانواده ی محمد به خواستگاری مهسا بروند؟

6. مهسا چه چیزهایی درباره ی محمد می دانست؟

*****

کلمه ها، اصطلاح‌ها وعبارات متن:

- زانوی غم بغل کردن: غمگین نشستن، ناراحتی زیاد.

- بر زبان آمدن: گفته شدن.

- بر زبان آوردن: گفتن.

- دیدگاه: نظر، چشم انداز.

- علاقه مندی ها: چیزهایی که یک نفر دوست دارد و می پسندد.

- دلنواز: خوش آیند، صدایی که بر دل می نشیند.

- قطعه ادبی: نوشته کوتاه ادبی که در آن صنایع ادبی مانند تشبیه واستعاره به کار رفته باشد.

- پوشش: لباس، حجاب

- بایدها و نبایدها: حلال و حرام، تقیّد به سنتها ی اجتماعی، آنچه که بر اساس آن باید بکنیم و آنچه نباید بکنیم.

- گوش ایستادن: مخفیانه به سخن کسی گوش دادن.

- استراق سمع: دزدیده به سخن کسی گوش کردن، دزدی حرف.

*****

گفتگوی 22

بازهم خداحافظ

– مریم: بابا شما دوتا چرا اینقدر غمگین هستید؟!

– محمد: مریم! تو را خدا سربه سرمان نگذار!

– مهسا: یک هفته خیلی زود تمام شد.

– محمد: بله، گویی همین دیروز بود که من ومریم برای پیشبازِ (پیشواز) شما آمدیم فرودگاه.

– مریم: این خاصیت زمان است می گذرد، وبر غافلان نیز رَحم نمی کند.

– محمد: چیه مریم خانم! شاعر شدی، وجمله های قصار می گویی؟

– مهسا: البته حق با مریم است، زمان سریع می گذرد بی آنکه گاهی ما حتی فرصت سر خاراندن داشته باشیم.

– محمد: حیف شد! خیلی جاها می خواستم شما را ببرم، ولی نشد.

– مهسا: ولی به من و مادرم خیلی خوش گذشت، خیلی جاها رفتیم؛ سیده زینب، سیّده رقیه، جامع اموی، بازار حمیدیه، مقام محی الدین بن عربی که خیلی دوست داشتم، و خیلی جاهای دیگه.

– مریم: اما حیف شد قاسیون نرفتیم.

– محمد: ونتوانستیم حلب ومعلولا وتدمر، وشهرهای دیگر سوریه را که آثار باستانی دارند نیز ببینیم.

– مهسا: ولی شام قدیم ومنطقه قهوه خانه ها، ورستوران های خـــانه - های عربی قدیمی خیلی خوب بودند.

– مریم: ولی محمد نگرانی‌های تو بیهوده است چون مهسا دوباره به سوریه برمی گردد.

– مهسا: حق با تو است، حالا با آرامش به ایران بر می گردیم ومنتظر شما می مانیم.

– محمد: انشاء الله تا دو ماه دیگر.

– مریم: بلا فاصله بعد از پایان امتحانها قبل از اعلام نمرات، محمد وماما ن وپدرم به ایران می آیند.

– مهسا: تو چی؟

– محمد: خوب مریم باید در خانه بماند، ومواظب مادر بزرگم باشد.

– مهسا: آخ متأسفم! بدون مریم خیلی خوش نمی گذرد.

– مریم: خیلی ممنونم مهسا جون!

– محمد: راستی مهسا خانم! ساعت پرواز چند است؟

– مهسا: خوب ندیدم، بگذارید بلیط ها را بیاورم تا دقیق تر ببینم.

– مریم: نکنه جا بمانید.

– مهسا: نه نگران نباش! نوشته ساعت یازده قبل از ظهر.

– محمد: خوب، اگر سه ساعت قبل بخواهیم در فرودگاه باشیم باید ساعت هشت از خانه خارج شویم.

– مهسا: پس باید خیلی زود از خواب بیدار شویم.

– مریم: خوب، محمد بیا برویم تا مهسا جون کمی استراحت کند، چون همه ی ما فردا باید صبح زود بیدار شویم.

– محمد: راست گفتی، بهتر است برویم. مهسا خانم شب به خیر!

– مهسا: شب شما ومریم جون هم به خیر باشد!

با توجه به متن‌ها به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

1. **خلاصه ای از داستان مریم ومحمد را از ابتدا تا پایان بنویسید.**
2. **ده اصطلاح علمی و مَثَلِ فارسی از متن گفتوی علمی پیدا کنید و بنویسید.**

*****

فهرست مطالب

*****

المُحادثة الفارسيَّة للعَرب